
Protokoll

Regionstyrelsens arbetsutskott

1 oktober 2024

Regionstyrelsens arbetsutskotts protokoll

Plats och tid	Dagö, Rådhuset Visborg, 1 oktober 2024, klockan 09.00–15.00
Beslutande	Meit Fohlin (S), ordförande Andreas Unger (M), 1:e vice ordförande Eva Nypelius (C), 2:e vice ordförande, § 198-220, 223, 224, 231-236 Thomas Karlström (S), tjug ersättare Håkan Ericsson (S), tjug ersättare Johan Malmros (C) Eva Ahlin (C), tjug ersättare, § 221, 222, 225-230, 237 Saga Carlgren (V)
Ersättare	Jennifer Medin (MP)
Övriga	Stefan Hollmark, regiondirektör, RSF Helena Hagstedt, stadssekreterare, RSF Ulrika Jansson, ekonomidirektör, RSF, § 198-207 Henry Henziger, förvaltningscontroller, RSF, § 198-207 Charlotte Fahlén, ekonomichef, RSF, § 198-207 Mikael Wollbo, redovisningschef, RSF, § 198-207 Lars-Göran Uddholm, räddningschef, SBF, § 198-200 Lena Larsen, avdelningschef, SBF, § 198-200 Malena Bendelin, enhetschef, RSF, § 210-215 Stefaan de Maecker, enhetschef, RSF, § 210-216 Caroline Thomsson, bostadsstrateg, RSF, § 210-215 Helena Andersson, ekostrateg, RSF, § 211-212 Anette Jansson, programansvarig, RSF, § 211-216 Katrín Rindlaug, strateg, RSF, § 218-219 Josefine Jessen, avdelningschef, RSF, § 221-222 Camilla Karlsson, verksamhetsutvecklare, RSF, § 221-222 Jenny Iversjö, Mark- och exploateringschef, TKF, § 225-227 Alexander Sorby Haddad, avdelningschef, SBF, § 225-227 Karin Svensson, markingenjör, SBF, § 225-227 Antonios Arvanitidis, digitaliseringsdirektör, RSF, § 228-230 Håkan Lyttkens, digitaliseringsstrateg, RSF, § 228-230

Datum för justering	11 oktober 2024
Paragrafer	§ 198–237
Underskrifter	Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför signaturer. Sekreterare Helena Hagstedt Ordförande Meit Fohlin Justerare Johan Malmros

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Regionstyrelsens arbetsutskott
Sammanträdesdag	2024-10-01
Protokollet anslås	2024-10-12
Anslaget tas ned	2024-11-04
Protokollets förvaringsplats	Regionstyrelseförvaltningen

Register

RS AU § 198	Återrapportering av 2023 års åtgärder - Intern kontrollplan	7
RS AU § 199	Delårsrapport 2 2024 - Regionstyrelseförvaltningen	11
RS AU § 200	Delårsrapport 2 2024 – Räddningstjänsten	12
RS AU § 201	Revidering Finanspolicy	13
RS AU § 202	Förslag till reviderad hamntaxa 2025 gällande Region Gotlands hamnar	15
RS AU § 203	Skrivelse från regionens revisorer med frågor avseende regionens strategier	16
RS AU § 204	Skrivelse från regionens revisorer med frågor avseende internationella samarbeten	19
RS AU § 205	Ändring av tillämpningsreglerna för arbetsresekortet i färdtjänsten	22
RS AU § 206	Verkställighet av testamentsförordnande	23
RS AU § 207	Hemställan om stadgeändringar för Gotlands musikstiftelse	24
RS AU § 208	Revisionsrapport. Granskning av avtalstrohet och miljökrav	25
RS AU § 209	Revisionsrapport. Uppföljande granskning av upphandling och inköp	29
RS AU § 210	Remiss. Regional cykelplan	32
RS AU § 211	Föreläggande från Mark- och miljödomstolen om yttrande över Ran Vindpark, öster om norra Gotland	34
RS AU § 212	Återrapportering av uppdrag. Fördjupad utredning gällande etablering av laddplatser på hela Gotland	37
RS AU § 213	Återrapportering av uppdrag. Utredning av hyresrätter och bostadsrätter i Gotlandshem	40
RS AU § 214	Återrapportering av uppdrag. Utredda instegsboenden/tillfälliga boenden för nyrekryterade medarbetare i Region Gotland och/eller i samverkan med andra som delar behovet.	42
RS AU § 215	Återrapportering av uppdrag. Utredda hur olika boendeformer för äldre kan minska behovet av omsorgsinsatser	44
RS AU § 216	Utveckling av Region Gotlands interna hållbarhetsarbete	46
RS AU § 217	Remiss av slutbetänkandet Styrkraft för lyckad integration (SOU 2024:41)	47
RS AU § 218	Information. Möjlighet till folkbokföring för skyddsbehövande från Ukraina	50
RS AU § 219	Kvartalsrapportering- Jämställdhetsintegrering	54
RS AU § 220	Återhämtningsbonusen – God hälsa och hållbart arbetsliv	56
RS AU § 221	Återrapportering av uppdrag. Implementering av mat- och måltidspolicy	57

RS AU § 222	Återrapportering av uppdrag. Uppföljning av avtalad entreprenad drift	59
RS AU § 223	Uppdrag. Almedalsveckan 2025 och framåt	61
RS AU § 224	Vidareanvändning av information från Almedalsveckans officiella program	63
RS AU § 225	Markanvisningsavtal avseende idrottsanläggning Visborg	65
RS AU § 226	Förlängning av markanvisningsavtal	68
RS AU § 227	Överlåtelse Lickershamns hamn mm	73
RS AU § 228	Uppdrag. Struktur och plan för Digitaliseringsavdelningens roll	76
RS AU § 229	Uppdrag. Fördjupad beskrivning av resurs och utvecklingsbehov avseende förbättrad styrning och ledning av IT	77
RS AU § 230	Delegation av beslutanderätt. Upphandling av skrivare som tjänst	79
RS AU § 231	Motion. Återinför en kultur- och fritidsnämnd	80
RS AU § 232	Motion. Information, utbildning och skolning för nyanlända på Gotland inom demokrati och politik	82
RS AU § 233	Motion. Tryggare barn minskar brottsligheten	84
RS AU § 234	Medborgarförslag. Murgröna på ringmuren	86
RS AU § 235	Medborgarförslag. Lägg tillbaka järnvägen	87
RS AU § 236	Medborgarförslag. Samordning med Försvarmaktens verksamhet	88
RS AU § 237	Regiondirektörens information	90

RS AU § 198 Återrapportering av 2023 års åtgärder - Intern kontrollplan

Ärendenummer: RS 2022/1347

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Rapporteringen godkänns

Sammanfattning

I samband med uppföljningen av 2023 års interna kontrollplan, regionstyrelsen 2023-12-13, § 414 gav regionstyrelsen respektive kontrollansvarig i uppdrag att vidta lämpliga åtgärder för att rätta till identifierade brister. En lägesrapportering ska ske efter halvårsskiftet 2024.

Respektive kontrollansvarig har rapporterat vilka åtgärder som genomförts för att rätta till funna brister utifrån de analyser, slutsatser och förslag till åtgärder som förelåg efter 2023 års interna kontroll. Det kan konstateras att bristerna är aktualiserade och att åtgärder genomförts.

Bedömning

I det följande redovisas, per aktuell kontrollpunkt, analys/slutsats med förslag till åtgärder enligt den interna kontrollen som genomfördes 2023. Detta med en lägesbeskrivning vad som gjorts hittills för att rätta till de då identifierade bristerna.

Felanmälningsprocessen inom måltid

Analys/slutsats – enligt kontroll 2023

Utrustning lagas i högre utsträckning än vad som är lönsamt, där utbyte ibland är det bättre alternativet. Vissa felanmälningar görs via dialog mellan verksamheten och fastighetsskötare, dessa åtgärdas direkt utan att rapporteras i systemet varpå underlag för utbyte inte blir känt för beslutsfattare.

Åtgärder – enligt kontroll 2023

- Felanmälningsrutinen förenklas och förtydligas. En laminerad utskrivna lathund ska finnas i anslutning till varje kontorsplats i köken.
- Information till personal om vikten att felanmälan i systemet för att beslutsfattare ska få informationen och kunna avgöra vem som har ansvar enligt gränsdragningslistan.
- Rutin för återkommande fel har införts där enhetschef för in ej åtgärdade eller återkommande fel i en lista. Lokalsamordnaren ansvarar för att en åtgärdsplan tas fram för varje fel på listan i samråd med teknikförvaltningen (TKF).
- Lokalsamordnaren kommer att ha avstämningsmöten halvårsvis med TKF för diskussioner om mer omfattande åtgärder och underhållsbehov.

Kommentar/lägesbeskrivning per den 1 juli 2024

- Förenklad rutin finns framtagen. Rutinen kommer att implementeras i köken under hösten.
- Besök i varje kök där informationen om vikten av att felanmäla korrekt är genomförd. Löpande påminnelser görs vid varje diskussion om uppkomna fel i verksamheten.
- Om osäkerhet finns i hanteringen har enhetschefer löpande kommunikation med lokalsamordnaren.
- Lokalsamordnaren har en god dialog med förvaltare där hanteringen börjar sätta sig för mer komplexa fel där ansvarsfördelningen behöver diskuteras.
- För mer komplexa fel där ansvarsfördelningen behöver diskuteras har lokalsamordnare en god dialog med förvaltare.

Specialkostprocess på avdelningen måltid

Analys/slutsats - enligt kontroll 2023

Under sommaren går flera produktionskök ihop och all produktion av måltider inom Visbys två köksområden sker vid ett produktionskök.

Kockarna/köksbiträdena jobbar därför inte alltid på sina ordinarie arbetsplatser och producerar inte alltid måltider till sina ordinarie matgäster. Specialkosthanteringen är därför extra viktig att säkerställa rutinerna för under sommaren när det inte alltid är ordinarie kök, medarbetare och matgäster.

Specialkostbeställningarna behöver vara tydligare från utbildnings- och arbetslivsförvaltningen (UAF). Med tydligare beställningar kan köken göra tydligare underlag för specialkosterna och minimera risken att fel kost levereras till person med specialkost.

Märkning av specialkost är en punkt som måste ses över. Ibland märks maten/skyltningen i serveringen med vad maten innehåller eller vad maten inte innehåller. För att kunna säkerställa att person med specialkost inte får fel kost måste rutinen och efterlevnaden av denna förbättras och förtydligas.

Åtgärder – enligt kontroll 2023

En åtgärd som är planerad att genomföras under hösten 2023 är att förtydliga och förankra specialkostnomenklatur för en enhetlig specialkostmärkning över avdelning måltids alla kök. Arbetet med en enhetlig nomenklatur är identifierat sedan tidigare och ingår i uppdraget att se över specialkostprocessen, där många andra delaktiviteter för att utveckla specialkostprocessen ingår.

En annan åtgärd är att vid nästa semester/produktionsplanering ta hänsyn till specialkosthanteringen och att så långt som möjligt planera för att ha ordinarie personal med kunskap om gäster från varje kök när det är hopslagningar.

Slutligen är även en åtgärd att tillsammans med UAF fortsätta se över beställningsrutinen inför beställningar av måltider under lov och där

specialkostbeställningar skulle behöva förtydligas ytterligare från UAF till produktionsköken, samt även se på rutiner för avbeställning av specialkostmåltider.

Kommentar/lägesbeskrivning per den 1 juli 2024

Åtgärden att förtydliga och förankra specialkostnomenklatur för en enhetlig specialkostmärkning över avdelning måltids alla kök är påbörjad. Nomenklaturen är framtaget men implementeringen över avdelningen är förskjuten till hösten 2024.

De två övriga åtgärderna, specialkosthantering vid semester/produktionsplanering, samt förtydliga beställningsrutin av måltider inkluderat specialkostmåltider under lov, har tillämpats inför sommar 2024. Tillsammans med UAF kommer en översyn av hela beställningsprocessen att genomföras. Därefter kommer en övergång till digitalt beställningsförfarande ske. Målet är att ha det infört på alla förskolor inför sommaren 2025.

IT-infrastruktur (Metakatalogen)

Analys/slutsats – enligt kontroll 2023

Inom Region Gotland används en central och viktig ”Metakatalog” för att hantera bland annat datorkonton och behörigheter. Lösningen infördes under Merit-projektet för många år sedan och var då tänkt för detta men även andra funktioner.

Lösningen är väldigt komplex och tillgången på resurser, interna och konsulter är väldigt dålig. Eftersom systemet sitter samman med andra verksamhetssystem, som HR system och skoladministrativa system, innebär att de dessutom är sårbart.

Under åren har Region Gotland drabbats av att förändringar i anslutande system gjort att stora delar av regionens verksamhet stannat då man inte kunnat logga in i sina system eller blivit utestängda från lokaler på lasarettet.

För att komma runt detta måste Metakatalogen i sin nuvarande form ersättas eller hanteringen förenklas så dessa risker kan minimeras.

Åtgärder – enligt kontroll 2023

Under hösten 2023, efter att en RFI genomförts, ska beslut fattas om vilken väg som ska väljas för en ny lösning. Målet är att ha en ny, förenklad, modern lösning på plats under första halvåret 2024.

Kommentar/lägesbeskrivning per den 1 juli 2024

Den nya inriktningen är att uppgradera nuvarande lösning för datorkonton och behörigheter och förbättra/förenkla processerna. Detta innefattar uppgradering av testmiljön (klar Q2 2024) samt driftmiljön (planeras Q3 och slutförs Q4 2024) till senaste möjliga version. Efter detta finns det

förutsättningar att genomföra konkreta förbättringar som att minska komplexitet och konsultberoende samt öka driftsäkerhet (planeras 2025). En fullständig dokumentation saknades tidigare men är nu framtagen.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-16

RS AU § 199 **Delårsrapport 2 2024 - Regionstyrelseförvaltningen**

Ärendenummer: RS 2024/847

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Delårsrapport 2 2024 för regionstyrelseförvaltningen godkänns.
-

Sammanfattning

I bifogad handling överlämnas delårsrapport 2 för regionstyrelseförvaltningen inklusive politikerorganisationen.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Delårsrapport 2 - Regionstyrelseförvaltningen
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-18

RS AU § 200 Delårsrapport 2 2024 – Räddningstjänsten

Ärendenummer: RS 2024/1944

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Delårsrapport 2 2024 för räddningstjänsten godkänns.
-

Sammanfattning

Räddningstjänstens delårsrapport omfattar rapportering mot målen i årets verksamhetsplan, ekonomiskt utfall för perioden januari till augusti samt helårsprognos för såväl drift som investeringar. Delårsrapporten har upprättats i enlighet med regionens anvisningar.

Bedömning

Bedömningen är att delårsrapport 2 redovisar hur verksamheten bedrivits andra tertial 2024 samt verksamhetens ekonomiska läge och förväntat utfall 2024.

Delårsrapporten redovisar räddningstjänstens ekonomiska läge och förväntade utfall för delår 2 2024.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Lars-Göran Uddholm, räddningschef, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Delårsrapport 2 2024 - räddningstjänsten
Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-13

RS AU § 201 Revidering Finanspolicy

Ärendenummer: RS 2024/1685

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Finanspolicy för Region Gotland fastställs.

Sammanfattning

Finanspolicyn syftar till att klargöra hur ansvaret för regionens finansverksamhet är fördelat mellan olika nivåer och funktioner, ange vilka finansiella risker regionen har och inom vilka ramar de ska begränsas, definiera och fastlägga ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten skall bedrivas samt fastställa rutiner för finansiell rapportering och kontroll.

Nuvarande finanspolicy reviderades senast 2020. En ny översyn har nu gjorts för att säkerställa att policyn är aktuell och stödjer en effektiv och säker finansverksamhet.

I finanspolicyns avsnitt ”2. Ansvarsfördelning” har hänvisning gjorts till regionstyrelsens delegationsordning när det gäller beslutanderätt för upptagande av nya långfristiga lån, tillfälliga lån och omsättning av befintliga lån samt medelsförvaltning.

I policyns avsnitt ”3.3.2 Leasing” har tydliggjorts principer för när leasing kan användas. I avsnitt ”3.3.3 Ränterisk” har intervallet för den genomsnittliga räntebindningstiden ändrats till 2-6 år (tidigare 2-5 år). Andelen lån som får ha en räntebindning kortare än 1 år har minskats till 40 % (tidigare 50 %). Förslaget till ändringar möjliggör en längre genomsnittlig räntebindningstid och därmed stabilare och mer förutsägbara räntekostnader.

I avsnitt ”3.3.4 Refinansieringsrisk” har en ny restriktion för genomsnittlig kapitalbindningstid lagts till. Vidare har gränsen för hur stor andel av lånen som förfaller inom 12 månader ändrats till 50 % (tidigare 30 %) och gränsen för hur stor andel av övriga lån som får förfalla ett enskilt år har tagits bort. Regionen har en låg refinansieringsrisk genom medlemskapet i Kommuninvest. Förslaget innebär att den genomsnittliga kapitalbindningstiden tillåts att bli lite kortare och kan då ge lägre räntekostnad utan att refinansieringsrisken ökar.

I finanspolicyns avsnitt ”6. Borgen” har ett avsnitt om borgensavgifter lagts till.

I övrigt har mindre ändringar av redaktionell karaktär gjorts.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att förslag till reviderad finanspolicy fastställs.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att förslaget till reviderad finanspolicy kommer att främja en effektiv och säker finansverksamhet.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Förslag till reviderad finanspolicy, 2024-07-02

Finanspolicy, antagen 2020-10-26

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-07-02

RS AU § 202 Förslag till reviderad hamntaxa 2025 gällande Region Gotlands hamnar

Ärendenummer: RS 2024/1707

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Regionfullmäktige antar tekniska nämndens förslag till hamntaxa.
- Ändringarna i taxan gäller från och med 1 januari 2025.

Sammanfattning

Tekniska nämnden har föreslagit att hamntaxan revideras från 1 januari 2025. Senaste revideringen skedde 21 februari 2024.

Revideringen innebär framförallt förtydliganden och redaktionella ändringar för att minimera risken för feltolkning. I punkt 6 servicetaxa har tillkommit pris för bil när detta behövs för uppdraget och i punkt 6.1 taxa för arbetsbåt har avgiften ändrats så att den inkluderar två besättningsmän istället för en. Ur säkerhetssynpunkt behövs två besättningsmän.

Förändringarna får endast marginella ekonomiska konsekvenser.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionfullmäktige beslutar enligt tekniska nämndens förslag.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Teknikförvaltningen tjänsteskrivelse daterad 2024-06-07

Tekniska nämnden 2024-06-17, § 138

Uppdaterat förslag till hamntaxa 2025

Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse 2024-09-13

RS AU § 203 Skrivelse från regionens revisorer med frågor avseende regionens strategier

Ärendenummer: RS 2024/1721

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen lämnar tjänsteskrivelsen som svar på revisorerens frågor.

Sammanfattning

Regionens revisorer har ställt fem frågor till regionstyrelsen om regionens strategier.

Bedömning

Förvaltningen lämnar här svar på de frågor som revisorerna ställer.

1. Vilka arbetsuppgifter ingår i strategifunktionen och finns det beskrivet i en regiongemensam arbetsbeskrivning?

Det finns en mall för vad ett strateguppdrag generellt innefattar (se nedan). Förutom de uppgifter som ingår i samtliga medarbetares uppdrag nämns följande:

I ditt uppdrag som strateg ansvarar du att utifrån strategier, program, policy's och planer antagna av regionfullmäktige och/ eller regionstyrelsen samt i förekommande fall nationella myndigheter och EU:

- Strategiskt analysera omvärld, nuläge och utvecklingsbehov i relation till beslutade mål.*
- Initiera, leda, driva och samordna utvecklingsarbete och frågor relaterade till ansvarsområdet.*
- Planera, konkretisera och säkerställa implementering av strategiska utvecklingsinsatser.*
- Följa upp och utvärdera de aktiviteter/ insatser som du genomför/ medverkar i gentemot beslutade mål för ditt ansvarsområde.*
- Hantera resultaten av uppföljning och utvärdering för ett kontinuerligt lärande och utveckling inom ansvarsområdet.*
- Bereda ärenden, följa upp och rapportera resultat.*
- Samarbeta med och samordna interna och externa aktörers insatser av betydelse för utvecklingen samt leda/ delta i relevanta nätverk.*
- Handlägga motioner, medborgarförslag och dylikt, samt bistå med underlag till förtroendevalda i samband med exempelvis interpellationssvar.*
- Som strateg hanterar du erforderliga administrativa system och deltar i internt utvecklingsarbete avseende processer och arbetsformer.*
- Handlägga beslutsärenden utifrån ett nationellt eller regionalt/ kommunalt regelverk.*

Vidare ingår att sakkunnigt föredra dina ärenden för regionstyrelsen och att sprida kunskap inom ditt kompetensområde. I uppdraget förutsätts du navigera mellan och samverka över gränser med kollegor, enheter, avdelningar, förvaltningar, samt externa aktörer på lokal, regional, nationell och i viss mån internationell nivå.

Som strateg i regionstyrelseförvaltningen förväntas du, vid behov, hantera förväntningar och krav inom ärenden och uppdrag som ligger utanför ditt huvudområde.

2. Inom vilka verksamhetsområden förekommer strategfunktioner och i vilken omfattning?

a. Regional utveckling

På avdelningen för regional utveckling så finns 24 tjänster med titeln strateg. Många av dem är en kombination av både regionala strateger/utvecklingsledare i vissa regioner och kommunala utredningssekreterare. Områdena är:

- regional utveckling,
- attraktionskraft/varumärke,
- mat och livsmedel,
- smart specialisering/innovation,
- besöksnäring,
- kompetensförsörjning,
- landsbygdsutveckling,
- EU/internationellt,
- infrastruktur och kommunikationer,
- företagsklimat/företagsfrämjande,
- planering (översiktsplan, yttranden, tillstånd mm),
- miljö, energi, klimat (**tre stycken**),
- bostadsförsörjning,
- kollektivtrafik,
- folkhälsa (**tre stycken**),
- jämställdhet, nationella minoriteter,
- integration, tillgänglighet, mänskliga rättigheter,
- arbetsmarknad,
- brottsförebyggande (**två stycken**),
- kommunikationsstrateg.

b. Ekonomi

Inom ekonomi finns det några funktioner som har motsvarande strategroller; två koncernkontrollers, en ekonomistrateg, en lokalförsörjningsstrateg, två kvalitetsstrateger och tre samverkansledare. Därutöver finns det en finans – och redovisningschef, men de ingår inte i dessa då de bedöms ha andra uppgifter.

c. Inköp

Två inköpsstrateger samt en försörjningsberedskapsstrateg. Tjänsten som försörjningsstrateg är nytillsatt. Området försörjningsberedskap är

relativt nytt och under utveckling vilket gör att rollens innehåll ännu inte är riktigt klar.

d. HR

Inom HR finns tre strategier inom arbetsmiljö, kompetensförsörjning och strategisk bemanning. Därutöver finns en förhandlingschef som har vissa strategiska uppdrag i sin tjänst.

e. Kultur – fritid

Inom kultur- och fritidsavdelningen finns det 1,5 strategier; en fritidsstrateg 100% och en kulturstrateg 50% (del av en tjänst)

f. Digitalisering

Två strategier inom digitalisering och i viss mån finns även vissa strategiska uppdrag inom IT-arkitektur

g. Beredskap

Åtta beredskapsstrategier.

3. **Är kostnaderna för strategierna budgeterade?**
Ja, samtliga strategier finns det budgetmedel för.
4. **Hur ser anställningsformerna ut för regionens strategier?**
Samtliga strategier har tillsvdare anställningar inom respektive avdelning. Alla har heltidstjänster i botten. Detta gäller även kulturstrategen som dock bara har strateguppdraget på 50 %.
5. **I den mån strategier anställs genom visstids- eller projektanställningar, finns det beslutade syftesbeskrivningar och/eller projektplaner som beskriver vilken effekt som förväntas?**
Finns inga i dagsläget. Däremot finns det vissa strategier på främst regional utveckling som bitvis arbetar i projekt. Då finns det projektplaner beslutade med mål och syften.
6. **Hur följs kostnad för strategifunktionerna i förhållande till önskat syfte/effekt upp?**
Strategernas arbete följs upp på samma sätt som för andra medarbetare, det vill säga främst i medarbetarsamtal som sker varje år, samt löpande i samtal med chef.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Skrivelse från regionens revisorer med frågor avseende regionens strategier
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-18

RS AU § 204 Skrivelse från regionens revisorer med frågor avseende internationella samarbeten

Ärendenummer: RS 2024/1719

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen lämnar tjänsteskrivelsen som svar på revisorernas frågor.

Sammanfattning

Regionens revisorer har ställt sex frågor till regionstyrelsen om internationella samarbeten. I sina svar redogör regionstyrelsen för inriktning, rutiner och uppföljning av internationella samarbeten.

Bedömning

Förvaltningen lämnar här svar på de frågor som revisorerna ställer.

1. Vilka internationella samarbeten är Region Gotland engagerad i?

Internationell strategi för Region Gotland 2021 – 2024 redovisar vilka de prioriterade internationella nätverken är som Region Gotland är medlem av. Region Gotland medlem i följande internationella nätverk (eller organisationer med internationell verksamhet): Conference of Peripheral Maritime Regions, Hanseatiska Förbundet, Organisation of World Heritage Cities, Union of Baltic Cities, Internationellt Centrum för lokal demokrati, Nordiskt nätverk för vuxnas lärande, Stockholmsregionens Europaförening, Sveriges Kommuner och Regioner.

Därutöver förekommer även värdskap för möten på Gotland i de internationella nätverkens regi.

2. Vilka av regionens nämnder och verksamheter är berörda av dessa?

Samtliga nämnder och verksamheter kan nyttja medlemskapen i de internationella nätverken som Region Gotland är medlem i.

Regionfullmäktige utser varje mandatperiod gotländska representanter för de internationella nätverken (se regionfullmäktiges protokoll december 2022).

För varje internationellt nätverk finns det även en kontaktperson i tjänstepersonorganisationen. Se Internationella nätverk och samarbetsorganisationer/Region Gotland.

3. Är kostnaderna för samarbetena budgeterade?

När det finns krav på medlemsavgift till de Internationella nätverken så betalar regionstyrelseförvaltningen dem årligen. Övriga beslut om kostnader för

deltagande i de internationella nätverkens verksamheter sker i linjen per förvaltning/nämnd.

4. Hur säkerställs att de kostnader som regionen finansierar hör till regionens uppdrag och inte ska belasta annan part i samarbetet?

De kostnader som belastar Region Gotland ska godkännas av berörd chef. I attestriktlinjerna finns beskrivet vilka moment som ingår i en attestants ansvar, bland annat att intyga att kostnaden tillhör verksamheten.

Huvudregeln är att ingen enskild person själv hanterar en transaktion i alla led.

Det finns fyra olika typer av attest och i normalfallet är det en granskningsattest och en beslutsattest på varje leverantörsfaktura.

Med granskningsattest intygas bland annat att den ekonomiska händelsen tillhör verksamheten och är rimlig.

Beslutsattest innebär ett godkännande av den ekonomiska transaktionen. Beslutsattest genomförs i normalfallet av den som har ekonomiskt ansvar för verksamheten och är en viktig del av den interna kontrollen.

Varje nämnd ansvarar för att säkerställa att alla transaktioner hanteras enligt de riktlinjer som finns och att säkerställa en god intern kontroll. Det är självklart viktigt att den som är granskningsattestant och beslutsattestant har kännedom om vilka beslut och överenskommelser som finns.

5. Finns beslutade syftesbeskrivningar för vad dessa samarbeten är ämnade att ge för effekt?

Det finns en arbetsgång som regionstyrelsen följer vid ställningstagande i internationella nätverksaktiviteter, såsom konferenser och möten. Enligt arbetsgången bedömer regionstyrelsen värdet av ett deltagande och att prioritera alternativt inte prioritera ett deltagande. Regionstyrelsen redovisar i form av en rapport sitt deltagande i varje prioriterat deltagande. (se exempel Bilaga Information. Rapportering Internationell strategi och EU).

6. Hur följs kostnader för det internationella samarbetet i förhållande effekten upp?

Regionstyrelsen följer årligen upp Internationell strategi för Region Gotland 2021 – 2024 och rapporterar resultaten av uppföljningen till regionfullmäktige inom ramen för årsredovisningen. Samtliga nämnder och förvaltningar bidrar med underlag. Uppföljning av effekterna sker i samband med uppföljningen av den internationella strategin. Varje nämnd ska i bilaga till verksamhetsberättelsen beskriva:

- vilka EU-finansierade och andra internationella projekt som har bedrivits under året,

- övrigt internationellt arbete,
- resultat av det internationella arbetet.

Kostnaderna för internationella samarbeten ingår i den ordinarie ekonomiska uppföljningen.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Skrivelse från regionens revisorer med frågor avseende internationella samarbeten

Internationell strategi för Region Gotland 2021 – 2024

Bilaga Information. Rapportering Internationell strategi och EU

Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse 2024-08-26

RS AU § 205 **Ändring av tillämpningsreglerna för arbetsresekortet i färdtjänsten**

Ärendenummer: RS 2024/1706

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Regionfullmäktige bifaller tekniska nämndens förslag.
- Ändringarna i reglerna för arbetsresekortet ska verkställas vid det månadsskifte som närmast inträffar en månad efter det att denna paragraf justerats.

Sammanfattning

Av 1 och 11 §§ lagen (1997:736) om färdtjänst följer att regionen är skyldig att anordna färdtjänst för funktionshindrade och får ta ut en avgift motsvarande självkostnaden. Den som fått tillstånd till färdtjänst på Gotland erlägger som huvudregel en egenavgift för sitt resande. Den som uppfyller kraven på ett arbetsresekort får enligt nuvarande regler, utöver arbetsresorna, även tio enkelresor utan egenavgift.

Tekniska nämnden har föreslagit att de tio resorna utan egenavgift tas bort. Förslaget har motiverats av kostnads- och rättviseskäl och har samrått med företrädare för brukarna.

Regionstyrelseförvaltningen har inget att erinra emot tekniska nämndens förslag. Utöver att det behövs ett förtydligande av när ändringen ska börja gälla. Därvid kan beaktas att arbetsresekort belöper på kalendermånad och att berörda personer behöver informeras om ändringen. Ändringen föreslås verkställas vid det månadsskifte som närmast inträffar en månad efter det att paragrafen har justerats (t.ex. om protokollet justeras den 15 oktober ska ändringen genomföras från och med den 1 december).

Ärendets behandling under mötet

Saga Carlgren (V) yrkar att 10 stycken fria resor införs för alla färdtjänstberättigade istället för att ta bort de fria resorna i arbetsresekortet.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och Saga Carlgrens yrkande och finner att regionstyrelseförvaltningens förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Tekniska nämndens beslut 2024-06-17, § 132

Teknikförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-05-14

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-22

RS AU § 206 Verkställighet av testamentsförordnande

Ärendenummer: RS 2024/223

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen tas emot.
-

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen har sökt bringa reda i hur förordnandet i Georg Halls testamente kan hanteras. Förvaltningens tolkning är att det inte föreligger en stiftelse och att medlen därför kan kontoförvaltas av regionen (se vidare promemorian). Det förväntas medföra lägre kostnader för förvaltningen (t.ex. ingen egen årsredovisning, revision eller tillsynsavgifter) och därmed öka möjligheten för att testamenterade medel kommer destinatärskretsen tillgodo i högre utsträckning än vid en stiftelseförvaltning.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Chefsjuristens promemoria 2024-08-26

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-29

RS AU § 207 Hemställan om stadgeändringar för Gotlands musikstiftelse

Ärendenummer: RS 2024/1015

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Regionfullmäktige fastställer förslaget till stadgeändring för Gotlands Musikstiftelse med tillägget att stiftelsen fortsatt ska vara undantagen från tillsyn att gälla från och med justeringen av regionfullmäktiges protokoll.

Sammanfattning

Gotlands kommun, numera Region Gotland, bildade år 1987 Gotlands Musikstiftelse (org.nr. 834001-2296). Stiftelsen är en äldre anslagsstiftelse med egen förvaltning. I stadgarna har regionfullmäktige förbehållit sig rätten att ändra i stadgarna, s.k. ändringsförbehåll. Ändringsförbehållet gäller enligt 10 § lagen (1994:1221) om införande av stiftelselagen (1994:1220) och Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2019 ref. 64. Ett ändringsförbehåll omfattar dock inte rätten att ändra stiftelsens ändamål.

Styrelsen i Gotlands Musikstiftelse har noterat att ordningen för fullmäktiges val av ersättare behöver förtydligas och med det föreslagit en revidering av stiftelsens stadgar. Såvitt regionstyrelseförvaltningen kan bedöma avser föreslagna ändringar inte stiftelsens ändamål ("att bedriva musikverksamhet") utan rymms inom ändringsförbehållets gränser. Frågan om förbehållets gränser avgörs dock slutligen vid en registrering av reviderade stadgar hos Länsstyrelsen i Stockholms län, dit stiftelsen har att vända sig efter regionfullmäktiges beslut. Med det sagt och ett tillägg om fortsatt undantag från tillsyn kan förslaget tillstyrkas.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Förslag på stadgar med tillägg om undantag från tillsyn 2024-09-03
Styrelsen i Gotlands Musikstiftelses förslag 2024-02-23, § 24 jämte bilaga s.19 f.
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-03

RS AU § 208 Revisionsrapport. Granskning av avtalstrohet och miljökrav

Ärendenummer: RS 2024/1670

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen beslutar att ta emot informationen om revisionsrapporten ”Granskning av avtalstrohet och miljökrav.”
- Regionstyrelsen beslutar att utvalda utbildningsinsatser ska ses över för att om möjligt göra dessa insatser obligatoriska och återkommande för berörda roller på regionen. Vidare att komplettera utbildningarna med ytterligare åtgärder för att säkerställa inköpskompetens såsom att se över antalet behöriga att göra inköp, information till dessa medarbetare etc.
- Regionstyrelsen delar i övrigt de rekommendationer som framförs i revisionsrapporten. Arbete enligt rekommendationerna görs sen tidigare på Region Gotland vilket har givit resultat. Ytterligare utveckling är planerad och kommer att göras.

Sammanfattning

I samband med risk- och väsentlighetsanalysen 2024 bedömdes det finns en risk för att upphandlingar och inköp inte genomförs i enlighet med de ramavtal som finns. Det bedömdes även finnas risk för att fullmäktiges miljömål samt riktlinjer avseende miljökrav i upphandlingar inte följs ändamålsenligt. Revisorerna har med bakgrund av detta beslutat att genomföra en fördjupad granskning av regionens avtalstrohet samt miljökrav i upphandlingar.

Syftet med granskningen är att bedöma om regionstyrelsen säkerställer en tillräcklig avtalstrohet, samt bedöma om miljö- och hållbarhetskrav samt sociala krav beaktats i upphandlingar.

Tillräcklig avtalstrohet bedöms i allt väsentligt vara uppfyllt. Miljö- och hållbarhetskrav bedöms vara delvis uppfyllt och sociala krav bedöms vara uppfyllt.

I revisionsrapporten framgår väsentliga iakttagelser och revisorernas bedömning. Regionstyrelsen rekommenderas att:

1. Se över om utvalda utbildningsinsatser kan göras obligatoriska (och återkommande) för berörda roller på regionen.
2. Tillsä tillse att leverantörsavtal är inlagda i regionens avtalsdatabas.
3. Säkerställa att enskilda inköp/direktupphandlingar dokumenteras i enlighet med lagkrav och lokala föreskrifter.
4. Tillsä tillse att fler upphandlingar ställer tydligare miljö- och hållbarhetskrav utifrån regionens vision och miljö- och hållbarhetsmål.

Regionstyrelsen delar de rekommendationer som framförs i revisionsrapporten. De utmaningar som revisorerna beskriver är kända och arbete enligt rekommendationerna görs sen tidigare på Region Gotland vilket har givit resultat. Ytterligare utveckling är planerad och pågår.

Bedömning

Förvaltningens bedömning och motivering av förslaget till beslut.
Sammantaget rekommenderas regionstyrelsen att:

1. Se över om utvalda utbildningsinsatser kan göras obligatoriska (och återkommande) för berörda roller på regionen.

Regionstyrelsen är positiv till att se över utvalda utbildningsinsatser för att om möjligt göra dessa insatser obligatoriska och återkommande för berörda roller på regionen. Detta förutsätter dock en digitalisering av utbildningarna samt att förvaltningarna ansvarar för att utse vilka som ska delta på utbildningarna. Vidare att komplettera utbildningarna med ytterligare åtgärder för att säkerställa inköpskompetens såsom att se över antalet behöriga att göra inköp, information till dessa medarbetare etc.

2. Tillse att leverantörsavtal är inlagda i regionens avtalsdatabas.
3. Säkerställa att enskilda inköp/direktupphandlingar dokumenteras i enlighet med lagkrav och lokala föreskrifter.

Regionstyrelsen delar bilden av bedömningen kring vikten av såväl registreringen av leverantörsavtalen som dokumentation av direktupphandlingar. Arbete har genomförts sedan lång tid tillbaka för att tillse detta sker. Då registrering av avtal såväl som dokumentation av direktupphandlingar ännu inte fungerar tillfredsställande har inköpsenheten våren 2024 föreslagit för regionstyrelsen att göra en utredning av detta. Beslut om att ge regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att genomföra utredningen har fattats av regionstyrelsen. Utredningen kommer att genomföras 2024 – 2025 och omfattar utöver dessa frågor ett antal andra centrala frågor för att utveckla inköp för Region Gotland vidare. Det handlar övergripande om att tillse en inköpsorganisation med tillräckliga resurser som har tydliga uppdrag och information för att kunna genomförande och kontrollera arbetet.

4. Tillse att fler upphandlingar ställer tydligare miljö- och hållbarhetskrav utifrån regionens vision och miljö- och hållbarhetsmål.
5. Regionstyrelsen delar bilden av bedömningen kring vikten av tydligare miljö- och hållbarhetskrav utifrån regionens vision samt miljö- och

hållbarhetsmål. Detta kan ökas i takt med att Region Gotlands miljö- och hållbarhetsmål förtydligas och styrdokument utarbetas.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att genomförd utveckling inom inköp samt de rekommendationer som ges av revisorerna och som tidigare också har identifierats och hanteras på Region Gotland leder till ökade möjlighet att följa regelverk inom upphandlingar och inköp. Om utbildningsinsatser görs obligatoriska och återkommande kan detta leda till ökad rättssäkerhet och regelefterlevnad vid upphandlingar och inköp.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att genomförd utveckling inom inköp samt de rekommendationer som ges av revisorerna och som tidigare också har identifierats och hanteras på Region Gotland leder till ökad möjlighet till effektivitet inom upphandlingar och inköp. Om utbildningsinsatser görs obligatoriska och återkommande kan detta leda till ökad hänsyn till ekonomi vid upphandlingar och inköp.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att genomförd utveckling inom inköp samt de rekommendationer som ges av revisorerna och som tidigare också har identifierats och hanteras på Region Gotland leder till ökad möjlighet till klimat och miljöperspektiv inom upphandlingar och inköp. Bedömningen är att om utbildningsinsatser görs obligatoriska och återkommande kan ökad kompetens leda till en bättre förmåga att genomföra upphandlingar med klimat- och miljöperspektiv.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport Granskning av avtalstrohet och miljökrav 2024-06-28

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-05

RS AU § 209 Revisionsrapport. Uppföljande granskning av upphandling och inköp

Ärendenummer: RS 2024/1668

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen beslutar att ta emot informationen om revisionsrapporten ”Uppföljande granskning av upphandling och inköp”.
- Regionstyrelsen beslutar att utvalda utbildningsinsatser ska ses över för att om möjligt göra dessa insatser obligatoriska och återkommande för berörda roller inom regionen. Vidare föreslår förvaltningen att komplettera utbildningarna med ytterligare åtgärder för att säkerställa inköpskompetens såsom att se över antalet behöriga att göra inköp, information till dessa medarbetare etc.

Sammanfattning

Under 2021 genomförde de förtroendevalda revisorerna en granskning avseende upphandling och inköp. Revisorerna har beslutat att följa upp de rekommendationer som lämnades i 2021 års granskning avseende upphandling och inköp. KPMG har av Region Gotlands revisorer fått i uppdrag att följa upp 2021 års granskning avseende upphandlingar och inköp.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionstyrelsen och nämnderna beaktat de rekommendationer som lämnades vid granskningen 2021. I revisionsrapporten framgår väsentliga iakttagelser.

KPMG:s samlade bedömning utifrån granskningarnas syfte är att regionstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och tekniska nämnden i allt väsentligt har beaktat 2021 års rekommendationer avseende inköp och upphandling.

Regionstyrelseförvaltningen ser positivt på resultatet av det genomförda arbetet inom inköp inom Region Gotland och att KPMG:s samlade bedömning utifrån granskningarnas syfte är att regionstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden samt tekniska nämnden i allt väsentligt har beaktat 2021 års rekommendationer avseende inköp och upphandling.

Utifrån KPMG iakttagelser och bedömningar rekommenderar de och regionstyrelsen att se över om utvalda utbildningsinsatser kan göras obligatoriska och återkommande för berörda roller på regionen.

Regionstyrelseförvaltningen är positiv till att se över utvalda utbildningsinsatser för att om möjligt göra dessa insatser obligatoriska och återkommande för berörda roller på regionen. Vidare föreslår förvaltningen att komplettera dessa

med ytterligare åtgärder för att säkerställa inköpskompetens såsom att se över antalet behöriga att göra inköp, information till dessa medarbetare etc.

Bedömning

Förvaltningens bedömning och motivering av förslaget till beslut.

Regionstyrelseförvaltningen ser positivt på resultatet av det genomförda arbetet inom inköp på Region Gotland och att revisorernas samlade bedömning utifrån granskningarnas syfte är att regionstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och tekniska nämnden i allt väsentligt har beaktat 2021 års rekommendationer avseende inköp och upphandling. En omfattande utveckling har genomförts inom inköp på Region Gotland och utvecklingen fortsätter.

Regionstyrelsen är positiv till att se över utvalda utbildningsinsatser för att om möjligt göra dessa insatser obligatoriska och återkommande för berörda roller på regionen. Detta förutsätter dock en digitalisering av utbildningarna och att förvaltningarna ansvarar för att utse vilka som ska delta på utbildningarna. Vidare behöver utbildningarna kompletteras med ytterligare åtgärder för att säkerställa inköpskompetens såsom att se över antalet behöriga att göra inköp, information till dessa medarbetare etc.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att genomförd utveckling inom inköp har lett till ökad möjlighet att följa regelverk inom upphandlingar och inköp. Om utbildningsinsatser görs obligatoriska och återkommande kan detta leda till ökad rättssäkerhet och regelefterlevnad vid upphandlingar och inköp.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att genomförd utveckling inom inköp har lett till ökad möjlighet till effektivitet inom upphandlingar och inköp. Om utbildningsinsatser görs obligatoriska och återkommande kan detta leda till ökad hänsyn till ekonomi vid upphandlingar och inköp.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att om utbildningsinsatser görs obligatoriska och återkommande kan ökad kompetens leda till en bättre förmåga att genomföra upphandlingar med klimat- och miljöperspektiv.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport Uppföljande granskning av upphandling och inköp
2024-06-28

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-05

RS AU § 210 Remiss. Regional cykelplan

Ärendenummer: RS 2023/1422

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen godkänner förslaget till tidplan och hantering av Regional Cykelplan för Gotland 2025–2035.

Sammanfattning

På uppdrag av regionstyrelsen 2023-06-13, § 222, har regionstyrelseförvaltningen tagit fram en regional cykelplan för Gotland. Regionstyrelseförvaltningen föreslår att cykelplanen skickas på remiss och att remisstiden ska löpa från 25 oktober 2024 till 31 januari 2025. Förslag till sändlista bifogas. Därefter föreslås behandling i regionstyrelsen under våren 2025.

En regional cykelplan är ett samlat regionalt vägledande dokument för utveckling av ökad och säker cykling. Den regionala cykelplanen ställer upp målet att cykelresorna (tramp- och elcykel) ska utgöra 20 procent av alla resor på Gotland 2035. År 2023 var andelen 12 procent.

Den regionala cykelplanen består huvudsakligen av två delar. I den strategiska delen identifieras fokusområden för att främja ökad och säker cykling över hela Gotland: Fysisk planering, Kombinationsresor, Ökad vardagscykling och Cykling för rekreation och turism. Dessa bryts ned i insatser och aktiviteter som beskriver hur arbetet med cykelfrågor kan tas vidare på regional nivå.

I cykelplanen finns även en cykelinfrastrukturdel med prioritering av stråk där tillgängligheten för cykeltrafik behöver säkerställas. Cykelinfrastrukturdelen omfattar inte det kommunala vägnätet i Visby och tätorterna utan är avgränsad till vägnätet utanför Visby och tätorter. Den regionala cykelplanen utgör ett underlag för fortsatt utredning av respektive stråk, innan åtgärderna är möjliga att prioritera in för genomförande i Gotlands länsplan för transportinfrastruktur.

Uppföljning av den regionala cykelplanen sker i det löpande arbetet med genomförande av Gotlands länsplan för regional transportinfrastruktur. Att vartannat år kalla centrala aktörer till workshop med fokus på uppföljning ska säkerställa att arbete med insatser och aktiviteter sker. Uppföljning av måluppfyllelse görs genom regional resvaneundersökning var femte år.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att länsplanen bör skickas till remittenter i bilagd sändlista med en sista svarsdag 31 januari 2025.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Ej aktuellt.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att främjande av cykling är positivt ur ett ekonomiskt perspektiv då studier visar att varje investerad krona i cykelinfrastruktur ger mångfalt tillbaka. Åtgärder på de stråk och sträckningar som pekas ut i detta ärende finansieras genom länsplan för regional transportinfrastruktur. De aktiviteter som identifieras i cykelplanen kommer att kräva resurser i form av arbetstid, men är i linje med vad Region Gotland arbetar med och ska arbeta med för att uppnå målen i den regionala utvecklingsstrategin och därför något som bör integreras i verksamheten.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att den regionala cykelplanen kan bidra positivt ur ett barnperspektiv, inte minst om den kan hjälpa till att underlätta för barn att cykla till skola och fritidsaktiviteter.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att främjad cykling är viktigt för kvinnor och män.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att den regionala cykelplanen bidrar till att binda ihop hela Gotland genom att identifiera stråk och sträckor över stora delar av ön.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att främjad cykling är viktigt ur ett klimat- och miljöhänsende.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Malena Bendelin, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regional Cykelplan Gotland 2025–2035
Remissiv och sändlista Regional Cykelplan Gotland
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-16

RS AU § 211 **Föreläggande från Mark- och miljödomstolen om yttrande över Ran Vindpark, öster om norra Gotland**

Ärendenummer: RS 2023/1743

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Förslaget yttrande inges till Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen.
-

Sammanfattning

Region Gotland har förelagts av Nacka Tingsrätt att meddela om Region Gotland tillstyrker tillstånd för anläggande och drift av vindkraftspark Vindpark Ran i Östra Gotlandshavet inom Gotlands kommun, i enlighet med bilagd ansökan som Ran Vindpark AB har gett in till mark- och miljödomstolen. Enligt 16 kap. 4 § första stycket miljöbalken får tillstånd till en anläggning för vindkraft endast ges om den kommun där anläggningen avses att uppföras har tillstyrkt det.

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige är att kommunal tillstyrkan ges till denna ansökan. Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att ansökan är tillräckligt komplett för att den ska kunna ges kommunal tillstyrkan.

Regionstyrelseförvaltningen är positiv till att Vindpark Ran AB ges tillstånd till att uppföra ansökt vindpark på aktuellt område öster om Gotland i höjd med Slite.

Detta innebär inte ställningstagande till om ansökan, som i sin nuvarande form ännu inte är helt komplett, är förenlig med alla de miljö- och hänsynskrav som följer av tillämplig miljölagstiftning. Region Gotland kan i ett senare skede komma att begära komplettering av delar av ansökan.

Regionstyrelseförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen har samberett detta ärende, eftersom beslut i detta ärende, enligt reglemente även fattas i miljö- och byggnämnden.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att MKB:n ger en god redovisning av vindparkens bedömda påverkan på de väsentliga miljöfaktorerna. MKB:n beskriver påverkan på klimat, bottenflora och bottenfauna, fisk, marina däggdjur, fågel, fladdermöss, ekosystemtjänster, riksintressen, Natura 2000-områden och kumulativa effekter med andra befintliga och planerade verksamheter i området. Inom social sektor beskrivs landskapsbild, rekreation och friluftsliv, kulturmiljö och marin arkeologi. Vidare beskrivs bedömd påverkan på yrkesfiske, sjöfart, luftfart, totalförsvarets intressen, risk och

säkerhet, resurshushållning och materialutvinning. Parkens förväntade mycket stora produktion av förnybart producerad el under förväntad drift i omkring 40 till 45 år, kan påtagligt bidra till klimatomställningen, inte minst på Gotland. Tillsammans med de försiktighetsåtgärder som föreslås under anläggning och drift för att skydda djurliv, havsbotten och angränsande verksamheter, samt redovisade förslag på hur finansiering av den framtida avvecklingen tidigt ska säkerställas, är förvaltningens bedömning att parken ska tillstyrkas.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att prövningsförfarandet enligt miljöbalken ligger till grund för rättssäkerhet.

2. Ekonomiskt perspektiv

Företaget EQT Infrastructure VI, ett svenskt investmentbolag inom Wallenberg-sfären, med syfte att investera i infrastruktur och cirkulär ekonomin, är på väg att bli huvudägare till OX2 AB som i sin tur är moderbolag till det sökande företaget Ran Vindpark AB.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att tillgången till miljömässigt hållbar och förnybart producerad elenergi är till fördel för samhället och därmed för barnen.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömning, samma som för barnperspektiv.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Etableringen påverkar i hög grad landsbygden, visuellt och genom möjligheten till nya arbetstillfällen.

6. Klimat och miljöperspektiv

Nya vindkraftverk är värdefulla för att begränsad energianvändningens negativa klimat- och miljöpåverkan, förutsatt att de uppförs i enlighet med de miljö- och hänsynskrav som följer av tillämplig miljölagstiftning.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Helena Andersson, ekostrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Meit Fohlin (S) yrkar med instämmande av Eva Nypelius (C) att skrivelsen i yttrandet ändras till ”att kommunal tillstyrkan ges till denna ansökan” i enlighet med formuleringen i tjänsteskrivelsen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med eget yrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bilagorna 19-43, prel numrering enligt handlingens nummer i diariet w3d3:

19. Föreläggande Aktbilaga 5 Mål nr M 4916-24 gällande tillstånd för anläggande och drift av vindkraftspark Vindpark Ran i Östra Gotlandshavet, inkom 2024-07-05

21. Karta över verksamhetsområde inkom 2024-07-08,

22. Miljökonsekvensbeskrivning - Vindpark Ran, inkom 2024-07-05

23. Samrådsredogörelse inklusive bilagor, inkom 2024-07-05

24. Ran OWF, Underwater noise prognosis, Construction and operation, NIRAS

25. Ran OWF, Underwater noise, Geophysical survey, NIRAS, inkom 2024-07-05

26. Ran OWF – Note on underwater noise emission, Geotechnical survey activities, NIRAS"

27. Modellering av sedimentspridning från anläggningsarbetet av vindparken Ran, DHI

28. Bottenmiljön och havsbaserad vindkraft i Egentliga Östersjön, Vindpark Ran, Niras

29. Fisk i Östersjön och havsbaserad vindkraft, Vindpark Ran, NIRAS. Inkom 2024-07-05

30. Marina däggdjur i Östersjön och havsbaserad vindkraft, Vindpark Ran, NIRAS

31. Bedömning av påverkan på fladdermusfaunan vid den projekterade havsbaserade vindparken Ran, inkom 2024-07-05

32. PM Kulturmiljö och landskapsbild, Bedömning av påverkan för kulturmiljövården samt landskapsbild, inkom 2024-07-05

33. Fotomontage och hinderbelysningslayout, Gisvis, inkom 2024-07-05

34. Desktopstudie marinarkeologi, vindpark Ran, Nordic Maritime Group

35. Vindpark Ran, Yrkesfiske i Östra Gotlandshavet, NIRAS, inkom 2024-07-05

36. Nautisk riskutredning, Havsbaserad vindpark Ran, Sweco, inkom 2024-07-05

37. Trafikanalys, Havsbaserad vindpark Ran, Sweco, inkom 2024-07-05

38. Flyghinderanalys gällande uppförande av vindpark, Vindpark Ran, LfV

39. Teknisk projektbeskrivning Vindpark Ran, inkom 2024-07-01

40. Rådighetsmedgivande, inkom 2024-07-01

41. Behörighetshandlingar, inkom 2024-07-08

42. Mål nr M 4916-24 Begäran om anstånd, avsänt fr RG2024-07-08

43. Svar på begäran om ytterligare anstånd, inkom 2023-07-11

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-03

RS AU § 212 Åtterrapporering av uppdrag. Fördjupad utredning gällande etablering av laddplatser på hela Gotland

Ärendenummer: RS 2024/306

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Uppdragsredovisningen tas emot.
- Tekniska nämnden, socialnämnden och regionstyrelsen får gemensamt uppdrag att utarbeta förslag på finansiell lösning, för att täcka behovet av regioninterna laddplatser, i syfte att klara EU-kraven, enligt Clean Vehicles Directive (CVD) att successivt använda en ökad andel eldrivna fordon inom offentlig sektor.

Sammanfattning

En bakgrund till denna riktlinje (då kallad strategi) gavs i teknikförvaltningens delårsrapport 2 för 2023: ”Teknikförvaltningen har arbetat för att skapa fler laddpunkter både för en egen framtida elbilsflotta, och även för allmänheten genom att tillgängliggöra platser för företagare att hyra och etablera sig på. I samarbete med GEAB har alla Region Gotlands parkeringar inventerats för att se var det kan finnas tillräcklig kraft i nätet för etablering. Trafikenheten har tagit fram platser på kvartersmark som är lämpliga för etablering och hemsidan har gjorts om för att förenkla för allmänhet att ansöka om tillstånd för laddinfrastruktur. I tillägg har förvaltningen identifierat att Region Gotland saknar en strategi för laddinfrastruktur och tar därför fram en sådan i samverkan med jurister, planenheten, exploateringsenheten, och med rådgivning från bland annat GEAB.”

I teknikförvaltningens tjänsteskrivelse, TN 2023/3964, om denna riktlinje anges att teknikförvaltningen år 2021 gjort en utredning om regler för upplåtelse av Region Gotlands egen mark. Den ledde till ett uppdrag år 2022 från regionfullmäktige, att förtydliga hur allmän platsmark kan upplåtas och användas till allmän service. De juridiska villkoren för att upplåta allmän platsmark belystes i en rapport från 2022. Som en följd av den fick tekniska nämnden i november 2022 (regionfullmäktige § 211) i uppdrag ”att hitta lämpliga platser och upplägg för att etablera fler laddplatser på hela Gotland”. Det är detta uppdrag som nu redovisats.

Under tiden har det också kommit nya krav på laddplatser vid vissa parkeringar, enligt Plan- och byggförordning (2011:338). De påverkar teknikförvaltningen som fastighetsägare. Bland annat gäller att på parkeringar med fler än tjugo platser vid andra uppvärmda byggnader än bostadshus, ska minst en laddplats för elfordon finnas från och med 1 januari 2025.

Vidare gäller rapporteringskrav enligt CleanVehicles directive (CVD), retroaktivt alla rese- och transportanknutna upphandlingar sedan den 2 augusti 2021. I praktiken ställer CVD krav på offentlig sektor att använda en kraftigt ökande andel eldrivna fordon. Fördjupning om CVD, se bilaga från *BiodrivOst*.

Tekniska nämnden har antagit bilagda *Riktlinjer för laddinfrastruktur* och anger att de samspelar med Länsstyrelsen i Gotlands läns plan för arbetet med laddinfrastruktur på Gotland för att ge förutsättningar för utbyggnad med inriktningen att marknaden ska svara för publik laddinfrastruktur. Riktlinjerna anger Region Gotlands interna roller i arbetet och interna ställningstaganden, som specifika plats- och utseendekriterier, för arbetet med etablering av publik laddinfrastruktur. De ska därmed ge effektiv och rättssäker handläggning av dessa ärenden.

Riktlinjerna anger kortfattat i kapitel 6 att ”Teknikförvaltningen sätter upp egna icke-publika laddpunkter på valda fastigheter för att kunna ladda den egna elfordonsflottan.”

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning och motivering av förslaget till beslut är att teknikförvaltningen framgångsrikt implementerat riktlinjen vad gäller arbetet med publik laddning.

Däremot saknas resurser för att ställa om Region Gotlands fordonsflotta enligt de krav som CVD ställer. För aktuell referensperiod, augusti 2021 till december 2025, ska till exempel minst 38,5 procent, av de lätta fordon som berörs av olika avtal som ingås under denna period, vara ”rena lätta fordon”, i praktiken elbilar. Huvuddelen, men inte alla, av de avtal som berörs hanteras av teknikförvaltningen, något/några hanteras av regionstyrelseförvaltningen, medan socialförvaltningen är den förvaltning som använder flest lätta fordon. Det är fordonsintensiva enheter som riskerar höjda kostnader, om inte fordonsomställningen görs så kostnadseffektivt som möjligt, med beaktande av regionens verksamhet som helhet.

Regionstyrelseförvaltningen anser att teknikförvaltningen har en viktig poäng i sin bedömning, att det blir oekonomiskt om Region Gotlands egna fordon i olika verksamheter ska behöva ladda fordon på publika laddplatser. Då räknar regionen inte hem ekonomisk nytta med elfordon. Förutsatt egen laddning, när elbilar efter sex år i drift, enligt beräkning från Biodrivost, en brytpunkt där de lönat sig ekonomiskt jämfört med bilar med förbränningsmotorer. Internt inom Region Gotland behövs resurser för att göra investeringar i egna laddplatser på de parkeringar som egna elfordon kommer att nyttja. För att identifiera de platserna behövs också resurser och förvaltningsövergripande samarbete med syfte att ta fram förslag på hur detta görs mest effektivt, i förhållande till kommande elfordon och deras placeringar i regionens fordonspark

Detta behövs inte minst för att undvika eventuella konsekvenser av att inte uppfylla CVD-kraven.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att en tydlig insats behövs för att klara Region Gotlands åligganden under de närmsta åren, inom EU-direktivet Clean Vehicles Directive (CVD).

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att det ännu är oklart hur kostsamma sanktioner det kan bli för att inte klara kraven, men sanktioner är en del av direktivets följder.

3. Barnperspektiv

Ej relevant.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej relevant.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att ur landsbygdsperspektiv har elfordon fördelen att vara oberoende av närhet till tankställen, men istället krävs tillgång till el och rätt laddutrustning.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att övergång till elfordon är tillsammans med andra transportåtgärder en viktig för att begränsa transporternas stora utsläpp.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Helena Andersson, ekostrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

CVD Faktablad Biodrivost, hämtad 2024-09-12

Tekniska nämndens Riktlinjer för laddinfrastruktur, 2024-01-24

Tekniska nämnden 2024-01-18, § 5

Teknikförvaltningens tjänsteskrivelse uppdrag laddplatser, 2022-08-23

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-12

RS AU § 213 Återrapportering av uppdrag. Utredning av hyresrätter och bostadsrätter i Gotlandshem

Ärendenummer: RS 2023/320

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen beslutar att godkänna förslag till kriterier och process.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen fick 2023-02-20, § 13, i uppdrag att ta fram underlag för politiskt beslut om rekommenderad generell hållning i frågan AB Gotlandshems byggande och försäljning av bostadsrätter som finansieringsform. Uppdraget återrapporterades på regionstyrelsen 2023-05-30. Regionstyrelseförvaltningen fick då i uppdrag av regionstyrelsen, § 157, att återkomma med förslag till kriteriet och process som skapar tydlighet och stärker ägaren (Region Gotland) i bedömningen utifrån bolagets (Gotlandshems) önskan att bygga bostadsrätter i framtiden.

En checklista med kriterier och en processbeskrivning har tagits fram för hanteringen av processen, se bilaga. I bilagan beskrivs också gällande direktanvisningsprocess som hanteras av mark- och exploateringsavdelningen på samhällsbyggnadsförvaltningen. Denna är sedan tidigare antagen av regionfullmäktige (RS 2018/720).

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att förslaget till process och kriterier skapar tydlighet. Det stärker också ägarens (Region Gotland) möjlighet till bedömning utifrån bolaget (AB Gotlandshems) önskan att bygga bostadsrätter i framtiden.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att förslag till process och kriterier skapar tydlighet. Det stärker ägarens (Region Gotland) möjlighet till bedömning utifrån bolagets (AB Gotlandshem) önskan att bygga bostadsrätter i framtiden.

Det finns en tydlig koppling till den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040, där en av prioriteringarna är *Skapa förutsättningar för byggande och bostadsförsörjning*. Inriktning på prioriteringen är:

- Skapa förutsättningar för ett varierat utbud av bostäder för alla.
- Utveckla attraktiva och väl gestaltade bostäder och boendemiljöer.
- Verka för en resurseffektiv bebyggelse.

Mål i RUS genomförandeprogram (2022-2027) är kopplade till ärendet:

- Den genomsnittliga kötiden för en anvisad lägenhet inom respektive område inom Gotlandshem har 2027 minskat med 25 % jämfört med 2022.
- Minst 25 % av flerfamiljsbostadshusen som byggts på Gotland 2022-2027 är miljöcertifierade genom en etablerad tredjepartscertifiering.

När det gäller Region Gotlands styrmodell vill vi särskilt belysa denna prioritering och mål:

Regionfullmäktiges prioritering: *Region Gotland ska prioritera ett hållbart växande Gotland.*

Koncerngemensamt mål: *Öka antalet invånare i åldern 20-64 år med minst 1000 personer till mandatperiodens slut.*

AB Gotlandshem 1 av 3 bolagsmål: *En nyproduktion av minst 300 bostäder ska ha påbörjats under perioden 1 januari 2024 till 31 december 2027, varav minst två projekt ska genomföras utanför Visby. Påbörjad nyproduktion räknas från det att ansökan om bygglov är inlämnad till Region Gotland.*

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Caroline Thomasson, bostadsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 Kriterier och process för AB Gotlandshem AB vid bostadsrättbyggande 2024-09-16

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-16

RS AU § 214 Återrapportering av uppdrag. Utreda instegsboenden/tillfälliga boenden för nyrekryterade medarbetare i Region Gotland och/eller i samverkan med andra som delar behovet.

Ärendenummer: RS 2023/1404

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Regionstyrelsen beslutade 2023-05-30 (RS § 152, Budget 2024-2026, RS 2023/7) att ge regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att utreda instegsboenden/tillfälliga boenden för nyrekryterade medarbetare i Region Gotland och/eller i samverkan med andra som delar behovet.

Uppdraget som det är formulerat handlar om att utreda behovet av tillfälliga boenden för nyanställda hos Region Gotland och parallellt ha dialog med övriga arbetsgivare på Gotland kring samverkan i frågan.

Det ser olika ut hur Region Gotlands förvaltningar hanterar frågan med tillfälliga boenden till personal i nuläget. Två av sex förvaltningar har en modell för hur de arbetar med frågan.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) hanterar tillfälliga boende genom förvaltningens tjänst *Bostadsservice*. socialförvaltningen (SOF) har även utnyttjat denna tjänst under de senaste årens sommarmånader. Bostadsservice uppdrag är att tillhandahålla och anvisa tjänstebostad till vikarier/konsulter, studenter och hyrpersonal inom HSF under korta perioder (max 6 mån). För vikarier/konsulter och studenter föreslår Bostadsservice lämplig bostad. Cirka 250 lägenheter och rum förmedlas. Många hyresvärdar tar direkt kontakt med bostadsservice då man vet att tjänsten finns. I nuläget är det en medarbetare hos HSF som sköter detta.

Det kommunala bostadsbolaget AB Gotlandshem har inga lägenheter som i nuläget går att använda till tillfälliga lägenheter. Det finns en struktur för vad som gäller kring förtur och regler för andrahandsuthyrning gällande AB Gotlandshems lägenhetsbestånd. Bolaget tillåter sedan 2022 sina hyresgäster att hyra ut till Region Gotland när det finns behov av bostad till sin sommarpersonal. Detta ska då ske till en och samma hyresgäst under en längre period och som längst mellan 1 maj och 30 september.

Region Gotland finansierar sedan ett antal år *Uppsala University Housing Office* med 500 000 kronor årligen för att hjälpa studenter och forskare på Campus

Gotland att hitta studentbostad. Denna resurs kan behöva koordineras tydligare med Region Gotlands arbete för en digital inflyttarservice.

Utöver ovan nämnda insatser är de möjligheter som kvarstår för Region Gotland att agera inom ramen för uppdragsbeskrivningen att blockhyra av privata fastighetsägare eller köpa in bostadsbestånd.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att sedan regionstyrelsen formulerade uppdraget 2023 har bostadsmarknaden på Gotland ändrats och det finns i nuläget relativt god tillgång på tillfälliga boenden.

Förvaltningen bedömer dock att det finns behov av en privat hyresförmedling dit hyresvärdar kan lämna sina lägenheter till förmedling samt ordnade former för andrahandsuthyrning som sträcker sig över en längre tidshorizont. Det finns fortsatt ett stort behov av en digital inflyttarservice både avseende boende, etableringar och besökare.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Malena Bendelin, enhetschef, och Caroline Thomasson, bostadsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande då förslag på nytt uppdrag ska arbetas fram.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-18

RS AU § 215 Återrapportering av uppdrag. Utreda hur olika boendeformer för äldre kan minska behovet av omsorgsinsatser

Ärendenummer: RS 2023/1402

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Regionstyrelsen beslutade 2023-05-30 (RS § 152, Budget 2024-2026, RS 2023/7) att ge regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att utreda hur olika boendeformer för äldre kan minska behovet av omsorgsinsatser inom Region Gotland.

Inom ramen för uppdragets finns det redan idag god kunskap såväl inom forskning som inom Region Gotlands koncern. Frågan har sedan tidigare utretts i olika former. Regionstyrelsen beslutade 2020-10-22, § 306, om följande utredningsuppdrag: *Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att i samarbete med socialförvaltningen utvärdera boendeformen trygghetsboende i syfte att pröva dess effekter på bostadsmarknaden samt effekterna på det långsiktiga behovet av vårdplatser inom äldreomsorgen. Utredningen ska även visa i vilken omfattning de boende nyttjar tillhandahållna tjänster och faciliteter. Resultatet ska presenteras till budgetberedningen våren 2021.* En arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner från regionstyrelseförvaltningen och socialförvaltningen hanterade frågeställningarna. I ärende RS 2020/1246 "Framtida former för hantering och finansiering av subventioner i enlighet med regelverket för trygghetsboende" presenterades ett utredningsunderlag.

Socialförvaltningens (SOF) ansvar idag är särskilt boende för äldre (somatic och demensboende) och korttidsplatser. Vad gäller trygghetsboenden och seniorboenden ligger det utanför socialtjänstens ansvar. Det står dock om det i socialförvaltningens boendeförsörjningsplan (SON 2024/348). Den reviderade *Plan för särskilt boende för äldre inom Region Gotland 2024-2033* tas i socialnämnden i september 2024, där lyfts bland annat behov av fler anpassade boenden för äldre på Gotland såsom trygghetsboenden och seniorboenden. SOF har stor kunskap kring effekterna på SÄBO-behovet i förhållande till tillkomsten av trygghetsboenden.

Inom ramen för framtagning av nya riktlinjer/handlingsplan för bostadsförsörjning på Gotland är målgruppen äldre/seniorer i fokus. Målgruppen har specifika krav/önskemål som tillgång till tillgänglighetsanpassade bostäder med exempelvis hiss och gemensamma lokaler, trygga miljöer och stort fokus på social hållbarhet. Tillkomsten av trygghetslägenheter eller andra boendeformer med fokus på seniorer, kan

skapa flyttkedjor och ge positiva effekter på bostadsmarknaden. Det finns därför redan goda argument för att främja byggandet av denna typ av bostäder. Nya lägenheter innebär generellt sett en dyrare boendekostnad jämfört med bostäder i det befintliga beståndet och detta kan innebära ett hinder för människor att vilja/kunna flytta. Om en lägenhet i trygghetsboende blir dyr i förhållande till nuvarande boende så kan det nog avgöra att man bor kvar.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning och motivering av förslaget till beslut är att koncernen har god kunskap i frågan och vilket handlingsutrymme respektive förvaltning har i sina uppdrag.

Det är redan klarlagt att seniorboenden/trygghetsboenden är efterfrågade och fyller en viktig funktion i bostadsförsörjningen. De leder till flyttkedjor och naturlig omsättning i det befintliga bostadsbeståndet, som då kan nyttjas optimalt.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Malena Bendelin, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande för att förtydliga formuleringen av uppdraget där arbetet får tas vidare i riktlinjen för bostadsförsörjning.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-18

RS AU § 216 Utveckling av Region Gotlands interna hållbarhetsarbete

Ärendenummer: RS 2022/607

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Informationen godkänns.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade i juni 2022 (RF 2022-06-20 § 93) att "Regionstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med övriga nämnder ta fram ett internt program för hållbar utveckling i Region Gotland, med regionstyrelsen som sammanhållande nämnd."

Förvaltningen lämnar härmed en statusrapport av hur uppdraget genomförs. Utifrån uppdraget inleddes arbetet i april 2023 med att ta fram ett hållbarhetsprogram, i form av ett nytt styrdokument med mål till 2030. Regiondirektör fattade i februari 2024, tillsammans med koncernledningsgruppen, beslut om ändrad inriktning för uppdragets genomförande. Istället för ett helt nytt styrdokument tas ett utvecklingsprogram för Region Gotlands hållbarhetsarbete fram. Region Gotland har politiskt beslutade mål och prioriteringar som syftar till en hållbar utveckling på kort (2027) och lång (2040) sikt. Utvecklingsprogrammet innehåller en satsning på koncernövergripande verksamhetsutveckling, för att öka organisationens kapacitet att göra förflyttningar i riktning mot beslutade mål och prioriteringar på kort och lång sikt.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anette Jansson, programansvarig, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktige 2022-06-20, § 93

Regionstyrelsen 2024-09-05, § 255

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-09

RS AU § 217 Remiss av slutbetänkandet Styrkraft för lyckad integration (SOU 2024:41)

Ärendenummer: RS 2024/1687

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen antar regionstyrelseförvaltningens förslag till remissvar som sitt eget.

Sammanfattning

Arbetsmarknadsdepartementet har inkommit med remiss till Region Gotland för yttrande gällande slutbetänkandet Styrkraft för lyckad integration (SOU 2024:41). Remissen har beretts inom regionstyrelseförvaltningen med förankring inom kompetensområdena integration, arbetsmarknad och folkhälsa, samt i samråd med socialförvaltningen gällande uppgifter kring försörjningsstöd.

Regionstyrelseförvaltningen anser att remissen bör besvaras utifrån olika aspekter på hur Region Gotland och den gotländska befolkningen kan komma att påverkas av utredningens förslag

Utredningen föreslår en mer strategisk och sammanhållen styrning av integrationspolitiken, med ett tydligare myndighetsansvar för verksamheter med anknytning till integrationen, där myndigheternas redovisning ska vara uppdelad efter svensk respektive utländsk bakgrund, ett nationellt integrationsråd föreslås inrättas och länsstyrelsernas uppdrag breddas för att främja samverkan kring integration. Statistiska centralbyrån föreslås få i uppdrag att mäta och följa upp måluppfyllelsen inom integrationspolitiken.

Utredningen föreslår vidare en förändring av ersättningssystemet för deltagare i etableringsprogrammet då de nuvarande ersättningsnivåerna medför att nyanlända regelmässigt blir långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd, trots att de deltar på heltid i etableringsinsatser. Utredningen har även fått ett kompletterande uppdrag att, oavsett resultatet av analyserna, lämna förslag på hur etableringstillägget och bostadsersättningen kan avskaffas (dir 2023:101).

Regionstyrelseförvaltningen har inhämtat underlag från socialförvaltningen rörande försörjningsstöd bland hushåll som uppbär etableringsersättning. Socialförvaltningen uppger att ett tjugotal hushåll på Gotland under våren 2024 uppburit försörjningsstöd som komplement till etableringsersättningen, med anledning av att denna utgjort en otillräcklig inkomst.

Regionstyrelseförvaltningen delar utredningens bedömning att den i dagsläget låga etableringsersättningen innebär kompletterande kostnader för kommunens försörjningsstöd, vilket är ogynnsamt för berörda individer och för Region

Gotland. Regionstyrelseförvaltningen ställer sig därför positiv till en nationell reglering av etableringsersättningen i syfte att utgöra en heltäckande försörjning för personer som befinner sig i etableringsprogrammet.

Avseende förslag till avskaffat etableringstillägg och bostadsersättning delar även här regionstyrelseförvaltningen utredningens bedömning och ser en risk för barnfamiljer att hamna i långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd och ökad risk för barnfattigdom. Region Gotland motsätter sig därför ett avskaffande av etableringstillägg och bostadsersättning (enligt direktiv 2023:101).

Regionstyrelseförvaltningen ser vidare möjligheter kring en mer uppdelad nationell statistik, om underlagen används för att identifiera integrationsinsatser i syfte att minska ojämlikheter i befolkningens hälsa och livsvillkor. Minskade socioekonomiska skillnader gynnar hela befolkningens hälsoutveckling. Regionstyrelseförvaltningen ser dock även risker kring ett eventuellt användande av statistik och underlag i syfte att peka ut särskilda grupper och individer vilket kan utgöra underlag för stigma och diskriminering.

Bedömning

Remissen har beretts inom regionstyrelseförvaltningen med förankring inom kompetensområdena integration, arbetsmarknad och folkhälsa samt i samråd med socialförvaltningen gällande uppgifter kring försörjningsstöd.

Regionstyrelseförvaltningen anser att remissen bör besvaras utifrån olika aspekter på hur Region Gotland och den gotländska befolkningen kan komma att påverkas av utredningens förslag.

Regionstyrelseförvaltningen delar utredningens ställningstagande om att försörjning för flyktingar och andra skyddsbehövande, är en nationell angelägenhet den första tiden i landet. Det är därför motiverat att staten tar det huvudsakliga ekonomiska ansvaret för denna målgrupp. Socialförvaltningen informerar om att ett tjugotal hushåll på Gotland under våren 2024 uppburit försörjningsstöd som komplement till etableringsersättningen, med anledning av att denna utgjort en otillräcklig inkomst.

Region Gotland instämmer därmed med utredningens bedömning att den i dagsläget låga etableringsersättningen innebär kompletterande kostnader för kommunens försörjningsstöd, vilket är ogynnsamt för både berörda individer och för Region Gotland. Regionstyrelseförvaltningen ställer sig därför positiv till en nationell reglering av etableringsersättningen i syfte att utgöra en heltäckande försörjning för personer som befinner sig i etableringsprogrammet.

Avseende förslag till avskaffat etableringstillägg och bostadsersättning delar även här regionstyrelseförvaltningen utredningens bedömning och ser en risk för barnfamiljer att hamna i långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd och

ökad risk för barnfattigdom. Region Gotland motsätter sig därför ett avskaffande av etableringstillägg och bostadsersättning (enligt direktiv 2023:101).

Regionstyrelseförvaltningen ser vidare möjligheter kring en mer uppdelad nationell statistik, om underlagen används för att identifiera integrationsinsatser i syfte att minska ojämlikheter i befolkningens hälsa och livsvillkor. Minskade socioekonomiska skillnader gynnar hela befolkningens hälsoutveckling. Regionstyrelseförvaltningen ser dock även möjliga risker kring ett eventuellt användande av statistik och underlag i syfte att peka ut särskilda grupper vilket kan utgöra underlag för stigma.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Remiss Arbetsmarknadsdepartementet inkom 2024-06-27

Förslag till Yttrande 2024-10-24

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-30

RS AU § 218 Information. Möjlighet till folkbokföring för skyddsbehövande från Ukraina

Ärendenummer: RS 2024/1662

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

EU:s ministerråd har beslutat att förlänga massflyktsdirektivet för skyddsbehövande personer från Ukraina, vilket innebär att de som haft uppehållstillstånd med tillfälligt skydd i minst två år nu kan folkbokföras i Sverige, om personen avser att vistas i landet.

Innan förlängningen av massflyktsdirektivet, i maj 2024, lade regeringen fram propositionen ”Förbättrade levnadsvillkor för vissa utlänningar med tillfälligt skydd” (Prop. 2023/24:151), där några av förslagen är att personer med tillfälligt skydd som folkbokförs ska undantas från rätt till bosättningsbaserade socialförsäkringsförmåner, som exempelvis bostadsbidrag och barnbidrag samt insatser enligt Lagen om Stöd och Service till vissa funktionshindrade (LSS). Undantagen föreslås endast gälla personer som folkbokförs från och med 1 november 2024. Ett sådant undantag från socialförsäkringsförmånerna skulle innebära ökade kostnader för kommunens försörjningsstöd.

I juni 2024, befann sig 187 personer med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet på Gotland. Av dessa bodde 86 personer på kommunboenden och 94 personer i egna boenden och 7 personer i övrig boendeform enligt Migrationsverkets statistik. Antalet personer som från 1 juni till 31 oktober 2024 haft uppehållstillstånd i mer än 2 år och därmed kan folkbokföra sig enligt nuvarande regelverk, beräknas vara 158 av de 187 personerna.

Avseende boenden för målgruppen har Region Gotland tecknat avtal med privata aktörer för två boenden i Klintehamn och Roma som tjänar som kommunboende för de ukrainska massflyktingarna. Detta är en förhållandevis kostsam lösning, vilken varit möjlig så länge regionen erhållit ersättning från Migrationsverket. I ärendet ”En långsiktig lösning för flyktingar från Ukraina” (RS 2023/1991) redovisades den totala årskostnaden för de båda boendena som vid tillfället för tecknandet var 8 900 846 kr, samt en ekonomisk kalkyl för en mindre kostsam lösning, där boendebehovet täcks med lägenheter från Gotlandshem och då utgör en kostnad om 2 956 420 kr. Den 31 januari 2024 fick därför regiondirektören i uppdrag att samordna processen för successiv övergång till egna boenden för massflyktingar från Ukraina och att i den processen säkerställa att barns behov prioriteras. Regiondirektören föreslogs även vara behjälplig vid behov av dialog kring den fortsatta ekonomiska

hanteringen. Vid den tidpunkten var ca 60 personer bosatta på boendet i Klintehamn och 25 personer i Roma.

Den 3 september 2024 bor 21 personer på boendet i Klintehamn, 20 personer i Roma och 41 personer i lägenheter som Region Gotland hyr. I och med folkbokföringen behöver Region Gotland ta ut en lämplig hyra efterhand som personerna folkbokför sig.

Region Gotland får information om personer som folkbokfört sig i och med att migrationsverket informerar om upphörande av LMA. Antalet personer som folkbokfört sig förändras hela tiden, men sammanfattningsvis är antalet lägre än de som har möjlighet att göra det. Mot bakgrund av den föreslagna villkorsändringen, i prop. 2023/24:151, finns skäl att informera de personer som har för avsikt att folkbokföra sig, om att göra detta innan den 1 november 2024.

Hur många av de cirka 180 personer som i dagsläget befinner sig på Gotland som avser folkbokföra sig är inte möjligt att veta. Valet att folkbokföra sig kan påverkas av flertalet olika faktorer, däribland möjlig näringsverksamhet i hemlandet, vilket endast personen själv har kännedom om. Dock signaleras en viss osäkerhet hos berörda personer att klara de tillkomna hyreskostnader som folkbokföringen medför. Region Gotlands hyreskostnader för de två anläggningsboendena i Klintehamn och Roma, samt de blockhyrda lägenheterna i Klintehamn är större än vad som är möjligt att fördela mellan de boende. En tydlighet kring hyressättning efter folkbokföring är således en central information att tillhandahålla målgruppen inför ställningstagande om eventuell folkbokföring.

Bedömning

Möjligheten till folkbokföring för skyddsbehövande från Ukraina innebär att personer som har för avsikt att vistas stadigvarande på Gotland får bättre villkor och möjligheter att etablera sig här. Region Gotland har dock begränsad information om antalet personer som folkbokfört sig, vilket motsvarar situationen i andra kommuner såväl som hos både Skatteverket och Migrationsverket, där ärendeprocesser och handläggningstider spelar en avgörande roll.

Avdelningen för arbetsliv och etablering erhåller information då LMA för en person i kommunboende upphör med anledning av folkbokföring. Mot bakgrund av den föreslagna villkorsändringen, i prop. 2023/24:151, där möjlighet till bosättningsbaserade socialförsäkringsförmåner såsom barnbidrag och bostadsbidrag upphör, finns skäl att informera de personer som har för avsikt att folkbokföra sig, om att göra detta innan den 1 november 2024.

Hur många av de cirka 180 personer som i dagsläget befinner sig på Gotland som avser folkbokföra sig är inte möjligt att veta. Valet att folkbokföra sig kan påverkas av flertalet olika faktorer, däribland möjlig näringsverksamhet i hemlandet, vilket endast personen själv har kännedom om. Den 16 september 2024 uppger UAF att LMA upphör för 15 personer med anledning av folkbokföring, vilket är ett lägre antal än förväntat. En osäkerhet signaleras från målgruppen kring möjligheterna att klara av de tillkomna hyreskostnader som folkbokföringen medför. Så länge personerna omfattas av massflyktsdirektivet har de visserligen en låg ersättning, men ansvarar personligen inte för några boendekostnader. I och med folkbokföring har personerna möjlighet att ansöka om sociala förmåner såsom etableringsersättning, socialförsäkringsförmåner och ekonomiskt bistånd.

I skrivandets stund har inte Region Gotland en klar bild av den blivande boendekostnaden för dessa personer. Hyreskostnaden för de två anläggningsboendena i Klintehamn och Roma är större än vad som är möjligt att fördela mellan de boende och en successiv utflytt från dessa boenden är inledd i och med ärende RS 2023/1991. Sedan beslutet i januari 2024, om successiv övergång till egna boenden, har även ett blockhyresavtal med en privat hyresvärd tecknats i syfte att avveckla anläggningsboendet i Klintehamn. Hyrorna i dessa lägenheter är dock högre än vad personerna kan betala med den ersättning de kommer uppbära efter att de folkbokfört sig.

En tydlighet kring hyressättning efter folkbokföring är således en central information att tillhandahålla målgruppen inför ställningstagande om eventuell folkbokföring. I ärende RS 2023/1991 framgår att det är gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN) som enligt reglementet ansvarar för mottagandet av flyktingar. Inom utbildnings- och arbetslivsförvaltning (UAF) ansvarar avdelningen för arbetsliv och etablering för frågor kopplade till flyktingmottagandet. I praktiken innebär detta att UAF tar emot anvisningar från Migrationsverket, enligt bosättningslagen och sköter kontakten med skola och sjukvård. Tekniska nämnden (TN) ansvarar enligt reglementet för bostadsförsörjningsfrågor och för lokalförsörjning till kommunens verksamheter. Enligt regionens riktlinjer för internhyra är det endast TN som får anskaffa objekt för lokalförsörjning. Teknikförvaltningen (TKF) tecknar överenskommelser om internhyra och är hyresvärd i internhyresförhållandet. Inom ramen för flyktingmottagande är det alltså fastighetsavdelningen inom TKF som skriver hyreskontrakt med fastighetsägare och andrahandskontrakt med den som flyttar in. Det är denna ansvarsfördelning som behöver ligga till grund för hur boendefrågan hanteras.

Den 3 september 2024 uppger socialförvaltningen att det ännu inte är någon skyddsbehövande från Ukraina som ansökt om ekonomiskt bistånd. Bedömningen är dock att behovet av ekonomiskt bistånd för målgruppen troligen kan komma att uppstå när personerna väl börjar folkbokföra sig.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Stefaan De Maecker, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-18

RS AU § 219 Kvartalsrapportering- Jämställdhetsintegrering

Ärendenummer: RS 2024/389

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen tas emot.
-

Sammanfattning

Samtliga nämnder ska i sin verksamhetsplan för 2024 ha med aktiviteter med ambitionen att öka jämställdhetsintegreringen.

Regionstyrelseförvaltningen har fått i uppdrag att varje kvartal redovisa det aktuella läget i samtliga förvaltningar i förhållande till framtagna aktivitetsplan vad gäller jämställdhetsintegreringen.

Regionstyrelseförvaltningen arbetar tillsammans med respektive förvaltning utifrån ett specifikt utvecklingsområde, vars arbete återrapporteras en gång per kvartal. Vid denna tid har förvaltningarna kommit längre i arbetet och har valt utvecklingsområde och i vissa fall påbörjat eller färdigställt ett kunskapsunderlag för kartläggning och analys.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att metodiken med att arbeta i process ger en långsiktighet och kontinuitet utifrån befintligt rapporteringssystem med CEMR. Processarbetet ger förvaltningarna en metodkännedom samt utvecklingsprocesser som ger bestående förändring utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att metodiken att arbeta med en utvecklingsprocess inom varje förvaltning, ger ett mer långsiktigt och kontinuerligt arbete framåt.

Bedömningen är att det arbete som inletts är ett målmedvetet långsiktigt arbete och att arbetet kommer ta olika lång tid. Bedömningen är att samtliga diskuterar och kommer att realisera genom att göra förflyttningar utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Processarbetet under 2024 ger förvaltningarna en metodkännedom samt en utvecklingsprocess som ger en bestående förändring utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Samtliga förvaltningar arbetar med sina respektive utvecklingsprocesser inom ledningsgrupperna och i de mötena deltar jämställdhetsstrategen regelbundet. Mötena är framåtsyftande, resonerande och analytiska och arbetet bedöms

därför ge en högre medvetenhet och tydligt fokus på jämställdhet.
Förvaltningarna har ett aktivt processarbete.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Katrin Rindlaug, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-28

RS AU § 220 Återhämtningsbonusen – God hälsa och hållbart arbetsliv

Ärendenummer: RS 2024/1401

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Information om projektet God hälsa och ett hållbart arbetsliv tas emot.
-

Sammanfattning

Med statliga medel från Socialstyrelsen (återhämtningsbonusen) möjliggjordes under 2022-2023 projektet God hälsa och hållbart arbetsliv inriktat medarbetare i hälso- och sjukvårdsförvaltningen och delar av socialförvaltningen. 12 delprojekt genomfördes, där framförallt tre av delprojekten, bidragit med lärdomar och resultat som legat till grund för förslag om hur Region Gotland kan stärka frisk- och hälsosfaktorer för den breda målgruppen medarbetare i Region Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Internrapport God hälsa och hållbart arbetsliv
Sammanfattning av mätningar från Hälsosatsning i Socialförvaltningen
Regionstyrelsens tjänsteskrivelse 2024-09-19

RS AU § 221 Återrapportering av uppdrag. Implementering av mat- och måltidspolicy

Ärendenummer: RS 2024/1419

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Redovisningen av uppdraget godkänns.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen har fått i uppdrag att återkomma med beskrivning av hur arbetet med implementering av mat och måltidspolicyn går, med särskilt fokus på samverkan och gränssnitt mellan ansvariga förvaltningar.

I verksamhetsberättelsen för 2023 har berörda förvaltningar redogjort för hur väl policy och gemensamma riktlinjer implementerats samt om förvaltningsspecifika anvisningar tagits fram och implementerats.

Implementering av mat- och måltidspolicyn är till del genomförd. För att effekt ska uppnås i verksamheten är det viktigt att de förvaltningsspecifika anvisningarna implementeras. Implementeringsarbetet har kommit längst i hälso- och sjukvårdsförvaltningen medan socialförvaltningen och regionstyrelseförvaltningen avdelning måltid har påbörjat implementeringen som fortgår under hösten 2024. Inom utbildnings- och arbetslivsförvaltningen pågår arbete med att ta fram förvaltningsspecifika anvisningar och implementering är ännu inte påbörjad. Respektive förvaltnings anvisning har arbetats fram i nära samarbete med regionstyrelseförvaltningen avdelning måltid.

Bedömning

Implementering av mat- och måltidspolicyn är till del genomförd. För att effekt ska uppnås i verksamheten är det viktigt att de förvaltningsspecifika anvisningarna implementeras. Implementeringsarbetet har kommit längst i hälso- och sjukvårdsförvaltningen medan socialförvaltningen och regionstyrelseförvaltningen avdelning måltid har påbörjat implementeringen som fortgår under hösten 2024. Inom utbildnings- och arbetslivsförvaltningen pågår arbete med att ta fram förvaltningsspecifika anvisningar och implementering är därför ännu inte påbörjad. Respektive förvaltnings anvisning har arbetats fram i nära samarbete med regionstyrelseförvaltningen avdelning måltid.

Utifrån denna tjänsteskrivelse anses uppdraget besvarat.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Josefine Jessen, avdelningschef och Camilla Karlsson, verksamhetsutvecklare, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Riktlinjer för hållbara måltider och mat i Region Gotland, RS 2019/958

Policy Måltider och mat, RS 2019/958, december 2022

Anvisningar hälso- och sjukvårdsförvaltningen Måltider och mat, 31 mars 2023

Anvisningar socialförvaltningen - Måltider och mat, 14 november 2023

Anvisningar för mat och måltider - avdelning måltid, RS 2019/958, 21 december 2023

Uppföljning av förvaltningens implementering av måltidspolicyn med tillhörande gemensamma riktlinjer och anvisningar, BUN och GVN, 17 januari 2024

Tjänsteskrivelse Uppföljning Måltidspolicy HSN 2023/13, 9 januari 2024

Socialförvaltningens uppföljning av måltidspolicy 2023, 1 februari 2024

Uppföljning av måltidspolicy – RSF, RS 2024/12, 1 februari 2024

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-17

RS AU § 222 Återrapportering av uppdrag. Uppföljning av avtalad entreprenad

Ärendenummer: RS 2024/1420

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Redovisningen av uppdraget godkänns.

Sammanfattning

I samband med att reviderad mat och måltidspolicy godkändes i regionstyrelsen i december 2022 fick regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att återkomma med redovisning av hur uppföljning av efterlevnad bland utförare i avtalad entreprenad sker. Information om hur uppföljning av externa utförare genomförs har inhämtats ifrån socialförvaltningen kvalitet och utveckling.

Uppföljning av utförare i entreprenad sker genom mottagande av verksamhetsberättelse i årsbokslutet samt genom besvarande av ett antal frågor i enkätform rörande mat och måltider. Utförarna bedömer i enkäten grad av efterlevnad inom flera områden såsom specialkost, säkra måltider, matsvinn med flera.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att den uppföljning som sker via socialförvaltningen säkerställer bedömning av efterlevnad av mat- och måltidspolicyn.

Bedömning

Uppföljning av utförare i entreprenad sker genom mottagande av verksamhetsberättelse i årsbokslutet samt genom besvarande av ett antal frågor i enkätform rörande mat och måltider. Utförarna bedömer i enkäten grad av efterlevnad inom flera områden såsom specialkost, säkra måltider, matsvinn med flera.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att den uppföljning som sker via socialförvaltningen säkerställer bedömning av efterlevnad av mat- och måltidspolicyn.

Utifrån denna tjänsteskrivelse anses uppdraget besvarat.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Josefine Jessen, avdelningschef och Camilla Karlsson, verksamhetsutvecklare, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Policy Måltider och mat, RS 2019/958, december 2022

Anvisningar socialförvaltningen - Måltider och mat, 14 november 2023

Frågeformulär externa utförare, Uppföljning av policyn Den goda måltiden

samt anvisningarna Socialförvaltningen (SOF) – Måltider och mat

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-19

RS AU § 223 Uppdrag. Almedalsveckan 2025 och framåt

Ärendenummer: RS 2023/2262

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Almedalsveckan ska från och med 2025 och framåt arrangeras under vecka 26, med start på måndagen och avslut på fredagen.
- Riksdagspartierna erbjuder att dela dagar med tal från Almedalens scen, vilket för närvarande innebär två tal per dag.
- Talartider sker som regel klockan 12 samt klockan 19, mellan tisdagen och fredagen.

Sammanfattning

Regionstyrelsen gav i juni Almedalsrådet förtroendet att, utifrån utvärdering av årets vecka, fatta ett inriktningsbeslut för Almedalsveckan 2025 och framåt. Inriktningsbeslutet handlar om vilken vecka som arrangemanget årligen ska genomföras, samt vilka dagar och tidpunkter som är aktuella för riksdagspartiernas tal på Almedalens scen. Direktiven som medföljde innebär också att Almedalsrådets inriktningsbeslut slutligen även skulle bekräftas av regionstyrelsen vid nästkommande sammanträde (se RS § 250 samt RS 2023/2262).

Efter att Almedalsrådet inhämtat synpunkter från bland annat riksdagspartierna och andra partikollegor runt om i landet var den tydliga bilden att man önskade att Almedalsveckan ska fortsätta att arrangeras under vecka 26.

Intresset för Almedalsveckan 2024 visar också på att vecka 26 är en bra vecka för arrangörer och besökares engagemang. Med tanke på de senaste årens stora förändringar, byte av vecka och färre antal dagar, var den gemensamma bilden att kontinuitet behövs. Det som även talade för att hålla fast vid vecka 26 är att det håller ihop riksdagsåret och kan bidra till att fler politiker är i tjänst och kan delta.

Riksdagspartierna har önskat att talet på dagen placeras en timme senare än vad som varit fallet under de senaste tre åren. Den nya tiden är avstämd med berörd media som sänder från Almedalen, så det finns inget direkt hinder för att hålla partiledartalen tisdag till fredag klockan 12.00.

Bedömning

Det finns naturligtvis fortsatta utmaningar och risker att hantera kopplat till genomförandets tidpunkt. Närheten till midsommarhelgen befaras bland annat kunna bidra till ökade kostnader samt att det finns konkurrens med andra nationella och internationella möten vid samma tidpunkt. Det är även viktigt

att fortsätta bevaka kostnadsutvecklingen, om civilsamhället och medborgarnas medverkan påverkas och transporter till och från Gotland fungerar.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Almedalsrådets minnesanteckningar 2024-07-01

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-17

RS AU § 224 Vidareanvändning av information från Almedalsveckans officiella program

Ärendenummer: RS 2024/2012

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Avgift för vidareanvändning av information i Almedalsveckans program tas bort.

Sammanfattning

Sedan 1 april 2011 har avgift tagits ut för nedladdning av programdata utifrån beslut i regionstyrelsen 8 mars 2011, se: KS 2011/154, RS § 106.

Den som vill ladda ned programinformationen godkänner villkor för användande i syfte att säkerställa personuppgiftshanteringen, att den efterlevs utifrån den lagliga grunden för användandet av informationen, att programinformationen inte förvanskas eller kommersialiseras, ej heller säljs vidare till tredje part.

Den tekniska utvecklingen under de senaste femton åren har bidragit till att information från publika hemsidor kan läsas av med hjälp av specialdesignade program, sammanställas och presenteras utan att ägaren till informationen ger sitt godkännande. Det innebär att användandet av programinformationen inte heller går att krävställa utifrån de villkor och lagar som gäller.

Sedan 2022 gäller Lagen om den offentliga sektorns tillgängligande av data, den så kallade öppna datalagen, vilken är till för att främja tillgängliggörandet av data för vidareutnyttjande.

Almedalsveckan bygger på öppenhet, tillgänglighet och medskapande. Genom att öppna upp för fler att ta del av programinformationen utan kostnad finns möjligheten att fler tjänster, exempelvis AI-baserade, kan erbjudas besökare och arrangörer.

Almedalsrådet har därför enats kring förslaget att ta bort avgifterna kopplade till nedladdning av programinformation. Nedladdningen görs då via Almedalsveckans evenemangsportal. I samband med detta ställs villkor för användandet, såsom vad gäller personuppgiftshantering och förbud mot förvanskning av data, allt utifrån nu gällande regleringar.

Bedömning

Den lagliga grunden för hantering av personuppgifter enligt GDPR i det officiella programmet är allmänt intresse och utlämning sker enligt lag.

Resultatet av riskbedömning gällande vilka konsekvenserna kan bli om avgiften tas bort visar på ingen risk. I samband med övergång till nytt programverktyg ses hela utlämningsprocessen över i syfte att säkerställa korrekt hantering.

Genom öppen data som laddas ned från Almedalsveckans plattform villkor tydliggörs i syfte att förhindra ovälkommen hantering

Synpunkter har kommit in gällande denna avgift, att det upplevs hämmande för utvecklingen och att kommuner/regioner bör sträva efter öppen data.

Under de senaste åren har även andelen nedladdningar minskat och andra metoder använts för att läsa ut programinformationen på Almedalsveckans hemsida. Det sistnämnda förfarandet innebär att det inte finns någon kontroll över hur det är tänkt att programinformationen används och inga villkor godkänns.

Det medför ingen administrativ kostnad för verksamheten att lämna ut programinformationen via den officiella kanalen. Intäktsmässigt har det under två senaste åren varit färre än 10 nedladdningar vilket innebär en totalintäkt på under 20 000 kronor.

Almedalsveckan bygger på öppenhet och tillgänglighet. Kan man med hjälp av öppen data skapa förutsättningar för fler att exempelvis ta fram nya tjänster baserat på programinformationen är bedömning att detta är helt i linje med värdegrunden.

Regionstyrelseförvaltningen ställer sig bakom förslaget om att ta bort de nuvarande avgifterna och istället erbjuda programinformation (öppen data) som kan laddas ned via den nya evenemangsportalen.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Almedalsrådets minnesanteckningar 2024-09-16

KS § 106/KS 2011/154

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-19

RS AU § 225 Markanvisningsavtal avseende idrottsanläggning Visborg

Ärendenummer: RS 2020/1562

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen tar emot information att markanvisning med Visby Padel Fastighet AB återgått till Region Gotland sedan 2024-07-31.

Sammanfattning

Regionstyrelsen beslutade 2020-09-30, § 252 att markanvisningsavtal ska tecknas med Visby Padel Fastighet AB. Regionstyrelsen godkände markanvisningsavtalet med Visby Padel Fastighet AB 2020-12-16, § 387. Förlängning av markanvisningsavtalet har sedan skett två gånger, senast fram till 2024-07-31 enligt regionstyrelsens beslut 2023-12-13, § 431.

Beslutet i regionstyrelsen 2023-12-13 omfattades av att förlängningen skulle gälla fram till 2024-07-31 och att tomträttsavtalet skulle vara undertecknad under giltighetstiden för markanvisningen, om så inte skett återtas markanvisningen.

I markanvisningsavtalet ställdes krav på att exploatören före tecknande av tomträttsavtal skulle lämna skriftligt underlag som visar hur finansiering av projektet såg ut. Något sådant underlag lämnades aldrig in.

Även krav på byggnadsskyldigheten ställdes i form av en bankgaranti on-demand. Bankgarantin skulle överlämnas till Region Gotland före beslut om godkännande av tomträttsavtalet. Någon bankgaranti överlämnades aldrig till Region Gotland.

Av markanvisningen ställda krav har inte uppfyllts inom angiven tid vilket innebär att markanvisningen har återgått till Region Gotland i enlighet med beslut fattat av regionstyrelsen 2023-12-13, § 431.

Bedömning

Tecknande av tomträttsavtal har ej kunnat ske tidigare då exploatören inte haft finansiering klar av projektet. Då finansiering ännu inte redovisats av exploatören har ingen bedömning av denna kunnat göras. Bankgaranti har inte lämnats in vilket enligt det undertecknade markgenomförandeavtalet är kravställt att inkomma före beslut om godkännande av tomträttsavtalet.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Markanvisningen har föregåtts av en markanvisningstävling där exploitörens förslag vunnit gehör och beslutats i regionstyrelsen 2020-12-16, § 387. Markanvisningens återtagning är i enlighet med vad markanvisningsavtalet medger.

2. Ekonomiskt perspektiv

Region Gotland har lagt resurser i ärendet avseende markanvisning samt projektering, nedlagda resurser är inte möjliga att få åter och osäkra om de går att nyttja i framtiden.

3. Barnperspektiv

En ny gymnastikhall på Visborg är viktig för att Gotlands gymnastikverksamhet ska fortsätta växa och utvecklas. Många barn och ungdomar utövar gymnastiksport och får med denna etablering bättre förutsättningar för en god och trygg träningsmiljö. Bedömningen är att åtgärden att bygga en ny gymnastikhall är att anse som positiv ur ett barnperspektiv. I och med en återtagen markanvisning skjuts byggnation av gymnastikhall på framtiden.

4. Jämställdhetsperspektiv

Gymnastik utövas av en stor andel flickor och en etablering ger positiva effekter när det gäller tillgången till en god och trygg träningsmiljö. Bedömningen är att åtgärden att bygga en ny gymnastikhall kan ses som positiv ur ett jämställdhetsperspektiv. I och med en återtagen markanvisning skjuts byggnation av gymnastikhall på framtiden.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Jenny Iversjö, avdelningschef och Alexander Sorby Haddad, avdelningschef, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Markanvisningsavtal 2020-12-16, § 387

Markanvisningsavtal 2022-12-14, § 413

Markanvisningsavtal 2023-12-13, § 431

Genomförandeavtal exkl. bilagor 2022-04-27, RS § 114

Beslut ej godkänt tomträttsavtal 2024-06-17, TN § 146

Regionstyrelsens tjänsteskrivelse 2024-09-17

RS AU § 226 Förlängning av markanvisningsavtal

Ärendenummer: RS 2023/1897

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen godkänner återrapporteringen och att markanvisningen återtas av Region Gotland i enlighet med tidigare beslut, RS § 434, 2023-12-13.
- Regiondirektören ges i uppdrag att se över förutsättningar för en ny markanvisning av fastigheten Gotland Hamra Storms 2:4.

Sammanfattning

Regionstyrelsen beslutade i december 2023 att förlänga markanvisningen av fastigheten Gotland Hamra Storms 2:4 till Storsudrets Fastighetsutveckling AB med sex månader till och med 2024-06-30, samt att om tillstånd för enskild vatten och avloppslösning inte erhålls inom giltighetstiden av förlängningen ska markanvisningen återtas av Region Gotland, regionstyrelsen 2023-12-13, § 434.

Syftet med den senaste förlängningen var att exploatören skulle beredas möjlighet att fullgöra sina åtaganden som fodras för fortsatt detaljplanearbete, vilket omfattar att exploatören beviljas tillstånd för anläggandet av en enskild avloppsanläggning samt en enskild färskvattenanläggning. Tillstånd för enskild avloppsanläggning anmäls hos Region Gotland och vattendom för enskild färskvattenanläggning söks hos Mark- och miljödomstolen.

Vid markanvisningens utgång, 2024-06-30, hade inga tillstånd erhållits av exploatören.

2024-08-26 inkom exploatören med följande handlingar

- Skriftlig framställan om förläggning av markanvisningen.
- PM – Svar på en av utstående frågor från tillsynsmyndigheter.
- Svar på kompletteringsbegäran i ärende MBNV 2023/1659.
- Relationshandling – Sjöledning och råvattenintag.
- Avsiktsförklaring mellan exploatör och enskild fastighetsägare.

2024-08-27 inkom exploatören med följande handling:

- Beslut om bifall med villkor om anmälan om vattenverksamhet gällande nedläggande av ledningar för vattenuttag på fastigheten Hamra Storms 2:4.

2024-09-16 inkom exploatören med följande handling:

- PM – MKN Vändburgs hamn.

Bedömning

I och med att tidpunkten för innevarande förlängning av markanvisningen är passerad ska bedömningen göras utifrån ifall om exploatören kan anses ha fullgjort sina åtaganden så att ett nytt markanvisningsavtal kan tecknas eller om markanvisningen ska återtas av Region Gotland.

Förvaltningen bedömer de underlag som exploatören inkommit med som följande:

Handlingarna PM, svar på kompletteringsbegäran och relationshandling utgör underlag i anmälan om enskilt avlopp i ärende MBNV 2023/1659. Vid avstämning med handläggare vid enheten vatten, 2024-09-12, meddelas att ärendet fortsatt behövde kompletteras gällande miljö kvalitetsnormen (MKN) och att ingen bedömning kan göras kring eventuellt utfall i framtida beslut.

Exploatören inkom med ett PM avseende MKN 2024-09-16, handlingen har inte hunnit behandlats men om inkommen handling är fullständig så kan ärendet MBNV 2023/1659 anses som komplett för beredning.

Länsstyrelsens beslut om bifall med villkor gällande nedläggande av VA-ledningar är väsentlig för rådighet att förlägga ledningar vid en eventuell byggnation av avloppsreningsverk som är under prövning.

Den avsiktsförklaring (Letter of intent, LOI) som bifogats är väsentlig för ett framtida genomförande av nuvarande detaljplaneförslag, men inte aktuellt för bedömningen om eventuell förlängning av markanvisningen.

I den skriftlig framställan om förläggning av markanvisningen redogör exploatören om hur denne upplevt processen historiskt och avslutar sammanfattningsvis enligt nedan.

Region Gotland, Miljö- och hälsa: Sweco har levererat svar och haft dialog med handläggare kring tillståndsfrågan för reningsverk. Det finns inga utestående frågor att besvara, förutom en fråga kring VISS, Vatteninformationsystem Sverige, och miljöpåverkan till havs. Där har Sweco och handläggaren haft ett resonemang kring frågeställning som gör att det inte går att svara frågan, då det inte finns ett bakgrundsmaterial för att kunna svara. Utgångspunkten är att frågeställningen faller.

Länsstyrelsen: Sweco har lämnat svar på samtliga frågeställningar och haft en dialog med handläggaren kring dessa. Därefter kvarstår inga ytterligare frågor för närvarande.

Med ovan har undertecknade entreprenörer, efter tusentals timmar och miljoner i utredningar sedan 2009, visat att det föreligger en framkomlighet för tillstånd beträffande såväl reningsverk som vattenverksamhet, varför förutsättningar finns för att en detaljplan kan antas och fastigheten kan överlätas för framtida utveckling.

Exploatören har fortsatt inte styrkt att ett ärende om vattendom är under beredning hos Mark- och miljödomstolen.

Givet ovan är det vid utgången av markanvisningen ostridigt att exploatören inte kunnat uppvisa handlingar och/eller tillstånd som är godtagbara för ett fortsatt detaljplanearbete. Handlingarna inkomna under augusti tillstyrker till viss del att en godtagbar VA-lösning till planförslaget kan vara möjlig men att detta behöver fastställas genom prövning i respektive process. Vidare eftersom gällande planförslag är daterat så finns det fortsatt andra osäkerhetsfaktorer för ett fortsatt detaljplanearbete. De främsta avser försvarsmaktens inställning till eventuell exploatering och klimatanpassning utifrån översvämningrisk och Region Gotlands klimatanpassningsplan.

Förvaltningens sammantagna bedömning är att exploatören i tillräcklig utsträckning inte kunnat påvisa godtagbara handlingar för ett fortsatt detaljplanearbete och att den politiska viljeinriktningen i enlighet med tidigare beslut är att markanvisningen inte ska förlängas ytterligare givet dessa förutsättningar. Därför föreslår förvaltningen att Regionstyrelsen godkänner återrapporteringen att markanvisningen återtas av Region Gotland i enlighet med tidigare beslut, regionstyrelsen 2023-12-13, § 434.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Markanvisningen har föregåtts av en markanvisningstävling där exploatörens förslag vunnit gehör och beslutats i regionstyrelsen 2013-12-121. Bedömningen är att markanvisningen genomförs enligt Region Gotlands eget regelverk vad avser markanvisningar.

Förslag till beslut är i enlighet med tidigare fattat beslut i ärende regionstyrelsen 2023-12-13, § 434.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att genomförd markanvisning genererar en intäkt till Region Gotland från markförsäljning.

Det föreligger en ekonomisk risk för Region Gotland med de enskilda vatten- och avloppsanläggningarna som föreslås för området. Om anläggningarna uppförs eller driftas på ett undermåligt vis kan Region Gotland förpliktigas av Länsstyrelsen att området ska försörjas med kommunalt vatten- och avlopp enligt 6 § Lag om allmänna vattentjänster.

3. Barnperspektiv

Området som omfattas av markanvisningen utgörs av en fiske- och gästhamn och nyttjas i viss utsträckning även för olika verksamheter. Målsättningen med markanvisningen är att möjliggöra tillskapandet av en modern fiskeby innehållande boenden och turism. En genomförd markanvisning bedöms som positiv ur ett barnperspektiv.

Om markanvisningen avbryts så är det också positivt ur ett barnperspektiv då området fortsatt är tillgängligt som gästhamn och öppet för allmänheten.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuell.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Området som är aktuellt för markanvisning har i den fördjupade översiktsplanen pekats ut som ett LIS-område. I förutsättningarna för LIS-området betonas vikten av utformningen av att den tillkommande bebyggelsen värnar om allmänhetens tillgänglighet till hamnområdet vilket inte görs i planförslagets nuvarande utformning.

Genomförd markanvisning genererar bostäder på landsbygden vilket är att anses som positivt ur ett landsbygdsperspektiv.

Om hamnen inte skulle exploateras bedöms det också som positivt eftersom landskapsbild och allmänhetens fortsatta åtkomst till området bevaras.

6. Klimat och miljöperspektiv

2016-05-30 beslutade Länsstyrelsen, efter ansökan från Region Gotland, att upphäva naturreservat, strandskydd och skyddet för landskapsbild inom fastigheten.

Region Gotlands klimatanpassningsplan har inte inarbetats i gällande planförslag för området.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande yrkar att regiondirektören ges i uppdrag att se över förutsättningar för en ny markanvisning för fastigheten Gotland Hamra Storms 2:4.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med eget yrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Markanvisningsavtal – Vändburgs hamn, Gotland Hamra Storms 2:4, 2014-02-20

Tillägg till markanvisningsavtal rörande Gotland Hamra Storms 2:4, 2021-09-21

Regionstyrelsen 2022-12-14, § 414

Regionstyrelsen 2023-12-13, § 434

Skriftlig framställan om förläggning av markanvisningen, inkom 2024-08-26.

PM – Svar på en av utstående frågor från tillsynsmyndigheter, inkom 2024-08-26.

Svar på kompletteringsbegäran i ärende MBNV 2023/1659, inkom 2024-08-26

Relationshandling – Sjöledning och råvattenintag, inkom 2024-08-26

Avsiktsförklaring mellan exploatör och enskild fastighetsägare,
inkom 2024-08-26

Länsstyrelsen - Beslut om bifall med villkor om anmälan om vattenverksamhet
gällande nedläggande av ledningar för vattenuttag på fastigheten Hamra Storms
2:4, inkom 2024-08-27

PM – MNK Vändburgs hamn, inkom 2024-09-16

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-16

RS AU § 227 Överlåtelse Lickershamns hamn mm

Ärendenummer: RS 2024/1963

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Regionstyrelsen beslutar föreslå regionfullmäktige att godkänna uppsägning av arrendekontrakt som avser Stenkyrka Ringvide 1:41 m fl med Lickershamns fiskareförening upa som arrendator.
- Regionstyrelsen beslutar föreslå regionfullmäktige att godkänna överlåtelse av fastigheterna Stenkyrka Ringvide 1:41, Stenkyrka Grausne 1:81, Stenkyrka Sudergårds 1:51 och Stenkyrka Sudergårds 1:52 genom gåva till Lickershamns fiskareförening upa.

Sammanfattning

Tekniska nämnden beslutade 2016-02-17, § 32 punkt 8, att olönsamma hamnar i regions ägo ska säljas i besparingssyfte. Överlåtelse ska i första hand ske som direktförsäljning till arrendator till ett marknadspris. Ett antal hamnar har till dags dato överlåtits men några återstår, bland andra Lickershamns hamn.

Förutsättningarna för Lickershamns hamn är dock unika och utgår inte från marknadspris då det finns ett gåvoavtal från 1983 med villkor Regionen inte kan avvika ifrån. Regionen blev 1983 ägare till hamnanläggningen och fyra fastigheter genom gåva från nuvarande arrendator, Lickershamns fiskareförening upa, LFF. LFF hade varit ägare till området sedan 1938 efter en vattendom gällande byggande av hamnanläggning. Hamnen med tillhörande mark uppläts direkt till LFF genom att arrendekontrakt tecknades samtidigt med gåvobrevet 1983. Enligt villkor i gåvobrev och avtalspunkter i arrendekontraktet ska fastigheterna återlämnas till LFF om arrendeavtalet upphör. LFF ska vid återlämning ersätta regionens utförda investeringar i hamnanläggningen under arrendeperioden.

LFF har visat intresse för att åter bli ägare till fastigheterna och hamnanläggningen med syfte att förvalta allt i egen regi. Det innebär att även badstranden och den offentliga toaletten kommer att ägas av LFF. Uppsägning av arrendekontraktet och nytt gåvobrev har upprättats att gälla från 1 januari 2025. Skötselavtal tecknas samtidigt för fem år för att kompensera föreningens kostnader för badstrand och toaletter. Liknande avtal har tecknats bland annat för toaletter på Fårö. Skötselavtalet utgår från den kostnad som regionen budgeterat för 2024, ersättning utgår till föreningen med samma belopp i fem år utan uppräknig. Beslut om godkännande av avtalen finns från LFF:s medlemmar.

Regionens investeringar har sammanställts och utgör, efter avdrag av betalda arrendeavgifter, ca 1,9 mnkr. Summan ska betalas av LFF och får enligt arrendekontraktet avbetalas på 20 år med ca 95 tkr per år.

Tekniska nämnden behandlade ärendet 2024-09-18 och beslutade föreslå regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige att godkänna uppsägning av arrendavtal och överlåtelse av berörda fastigheter genom gåva.

Bedömning

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att regionen (kommunen) 1983 mottog gåvan av fastigheter och hamnanläggning med villkor om återlämning i den händelse att arrendekontraktet upphör. Parterna är ense om att arrendavtalet ska upphöra och att villkoret om återgång ska verkställas. Alternativa möjligheter för regionen att frånträda ansvaret saknas med dessa förutsättningar.

Strandskydd och naturreservatsbestämmelser tryggar allmänhetens tillträde till badstrand och annan allemansrättslig mark.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att beslutet medför att regionens ansvar för investeringar och större underhållsåtgärder för Lickershamns hamn och badplats helt övergår till Lickershamns fiskareförening. Under en övergångsperiod på fem år har regionen kvar kostnaden för skötsel av badstrand och offentlig toalett, 50 000 kr/år. Inkomster från fastigheterna har hittills varit arrendeavgiften på ca 15 000 kr. Ersättning för nedlagda investeringar återbetalas under 20 år med 95 000 kr/år.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att en lokal förvaltningen kan ske mer effektivt och anpassas till den utveckling och behov som ägaren, besökare och båtgäster har önskemål om.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att föreningen driver verksamheten med miljöinriktad inriktning och har med egna medel tidigare till exempel installerat solfångare och laddare för elbilar.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Karin Svensson, markingenjör, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Gåvobrev daterat 1983-06-14

Arrendekontrakt daterat 1983-06-14

Gåvobrev

Uppsägning arrendekontrakt

Sammanställning över investeringar av LFF under åren 1984-2023

Investeringar gjorda av Region Gotland under åren 1982-2024

Teknikförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-11

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-13

RS AU § 228 Uppdrag. Struktur och plan för Digitaliseringsavdelningens roll

Ärendenummer: RS 2023/1414

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen beslutar att godkänna återrapporteringen.

Sammanfattning

KPMG fick i början av år 2022 i uppdrag att kartlägga IT-styrningen i Region Gotland och föreslå åtgärder för att förbättra läget. Utifrån KPMG:s rapport "Kartläggning av IT-styrning" har regionstyrelseförvaltningen tagit fram en struktur och plan som visar hur digitaliseringsavdelningens roll ska utvecklas till att stödja förvaltningarna i verksamhetsutveckling/digitalisering.

Regionens förvaltningar bör fortsätta utveckla sitt arbete med digitalisering och verksamhetsutveckling genom att skapa och bemanna roller inom området. Exempel på sådana roller kan vara digitaliseringsansvarig, utvecklingsledare, verksamhetsutvecklare och digitaliseringscoach.

Digitaliseringsavdelningen, inom regionstyrelseförvaltningen, behöver utveckla och fördjupa sitt samarbete med de olika förvaltningarna.

Digitaliseringsavdelningen skulle behöva fler kundansvariga som vardera har ansvar för en till tre förvaltningar. Samverkan kommer i första hand att gå via förvaltningens digitaliseringsansvarige eller förvaltningens utvecklingsledare. De kundansvariga och förvaltningens representanter ansvarar sedan gemensamt för att knyta ihop förvaltningens utvecklingsprojekt inom digitalisering.

Bedömning

Region Gotland behöver fortsätta utveckla strukturen och organisationen för samverkan kring digitalisering och verksamhetsutveckling. Samverkan behöver ske såväl inom en förvaltning som mellan förvaltningen och centrala funktioner. Detta ska leda till att en bättre IT-styrning uppnås.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Antonios Arvanitidis, digitaliseringsdirektör och Hans Lyttkens, digitaliseringsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Rapport KPMG. Kartläggning av IT-styrning Region Gotland, daterad augusti 2022

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-17

RS AU § 229 Uppdrag. Fördjupad beskrivning av resurs och utvecklingsbehov avseende förbättrad styrning och ledning av IT

Ärendenummer: RS 2022/1850

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen godkänner återrapporteringen kring Region Gotlands inriktning för digitalisering och verksamhetsutveckling, objektsförvaltning samt för GDPR/LIS.

Sammanfattning

Regionfullmäktige har, 2023-06-19, § 112, gett samtliga nämnder i uppdrag att:

- Ta fram en struktur som visar hur digitalisering och verksamhetsutveckling ska organiseras inom respektive fackförvaltning.
- Inom ramen för objektsförvaltningsprojektet ta fram en tydlig organisation kring hur objektsförvaltningen ska genomföras i praktiken.
- Ta fram en tydlig organisation kring hur GDPR/LIS-frågor ska hanteras i respektive fackförvaltning.

Samtliga nämnder har nu enligt uppdrag inkommit med skrivelser i ärendet. Regionstyrelseförvaltningen föreslår utifrån de tre uppdragen följande:

- Regionens förvaltningar bör fortsätta utveckla sitt arbete med digitalisering och verksamhetsutveckling genom att skapa och bemanna roller inom området. Exempel på sådana roller kan vara digitaliseringsansvarig, utvecklingsledare, verksamhetsutvecklare och digitaliseringscoach. Nätverk kan till exempel skapas kring områdena digitalisering/verksamhetsutveckling, objektsförvaltning och nyttoberäkningar. Digitalisering/verksamhetsutveckling ska också finnas med på alla förvaltningsledningars agenda, där den digitaliseringsansvarige ges möjlighet att föredra ärenden.
- Samtliga förvaltningar ska fortsätta att införa objektsförvaltningsmodellen inom förvaltningen. För att fungera väl behöver objektsförvaltningen kontinuerligt bedrivas och löpande följas upp. Ambitionen är att uppföljning ska ske via internkontrollen och på sikt via beslutsstödsystemet.
- Samtliga förvaltningar ska tillämpa objektsförvaltningsmodellen och dess årshjul. På så sätt säkerställs att även LIS- och GDPR-insatser sker löpande.

Bedömning

- Regionens förvaltningar bör fortsätta utveckla sitt arbete med digitalisering och verksamhetsutveckling genom att skapa och bemanna roller inom området. Exempel på sådana roller kan vara digitaliseringsansvarig, utvecklingsledare, verksamhetsutvecklare och digitaliseringscoach. Nätverk

kan till exempel skapas kring områdena digitalisering/verksamhetsutveckling, objektsförvaltning och nyttoberäkningar.

Digitalisering/verksamhetsutveckling ska också finnas med på alla förvaltningsledningars agenda, där den digitaliseringsansvarige ges möjlighet att föredra ärenden.

2. Samtliga förvaltningar ska fortsätta att införa objektsförvaltningsmodellen inom förvaltningen. För att fungera väl behöver objektsförvaltningen kontinuerligt bedrivas och löpande följas upp. Ambitionen är att uppföljning ska ske via internkontrollen och på sikt via beslutsstödsystemet.
3. Genom att tillämpa objektsförvaltningsmodellen och dess årshjul så säkerställs att även LIS- och GDPR-insatser sker löpande.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Antonios Arvanitidis, digitaliseringsdirektör och Hans Lyttkens, digitaliseringsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Skrivelser inkomna från samtliga nämnder som svar på uppdrag enligt nedan

Regionfullmäktige 2023-06-19, § 112

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-17

RS AU § 230 Delegation av beslutanderätt. Upphandling av skrivare som tjänst

Ärendenummer: RS 2023/1351

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Digitaliseringsdirektören ges delegation att besluta om tilldelningsbeslut, ingå leveransavtal samt besluta i därtill relaterade frågor för Region Gotland i ärendet ”Upphandling av skrivare som tjänst”.

Bedömning

För att inte betunga regionstyrelsen med praktiskt inköpsarbete, för att hantera upphandlingar på ett enhetligt sätt, för att effektivisera genomförandet av nu aktuell upphandling samt för att kunna möjliggöra en effektiv hantering av allehanda avtalsfrågor som kan uppkomma under avtalstiden, så är bedömningen att digitaliseringsdirektören bör ges delegation att besluta om tilldelningsbeslut, ingå leveransavtal samt besluta om därtill relaterade frågor i avtalet för Region Gotland i ärendet ”Upphandling av skrivare som tjänst” (RS 2023/1315).

Att det är digitaliseringsdirektören som ges denna delegation följer av att aktuell upphandling gäller inköp av en IT-lösning för skrivare hos Region Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Antonios Arvanitidis, digitaliseringsdirektör och Hans Lyttkens, digitaliseringsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-13

RS AU § 231 Motion. Återinför en kultur- och fritidsnämnd

Ärendenummer: RS 2020/1047

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Motionen anses besvarad.

Sammanfattning

I en motion från Meit Fohlin (S), Thomas Gustafson (V), Lisbeth Bokelund (MP) och Torun Ström (Fi) föreslås att Region Gotland återinför en kultur- och fritidsnämnd och att regionstyrelsen får i uppdrag att förbereda reglementen och delegationsordning för nämnden.

Motionärerna anser att kultur- och fritidsfrågor har hamnat i skymundan till följd av att frågorna hanteras i en särskild beredning till regionstyrelsen och att det är negativt för Gotlands utveckling. Ett återinförande av kultur- och fritidsnämnden skall enligt motionärerna ge en tydligare politisk ambition och en mer demokratisk styrning på området.

16 juni 2017 tog regionfullmäktige beslut (RF § 93) att kultur- och fritidsnämnden och tillhörande förvaltning från och med 1 januari 2018 skulle läggas ned. Större delen av den dåvarande förvaltningen flyttades in som en avdelning inom regionstyrelseförvaltningen. Med nedläggningen genomfördes en del av den besparing som uppdragits till kultur- och fritidsnämnden inom regionen.

Den 26 oktober 2022 (RS § 345) uppdrog regionstyrelsen regionstyrelseförvaltningen att förbereda införandet av en kultur- och fritidsnämnd från den 1 januari 2024. Till följd av den ekonomiska situationen i regionen uppdrog regionstyrelsen förvaltningen den 30 maj 2023 (RS § 184) att återkomma med avgörandet att införa nämnd i samband med budgetarbetet under 2024. När så skedde beslutade regionstyrelsen den 30 maj i år (RS § 158) att återremittera ärendet till budgetberedningen 2025 med anledning av det fortsatt ansträngda ekonomiska läget.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att motionen anses besvarad genom det pågående ärendet som kommer att belysa konsekvenser av att återinföra en kultur- och fritidsnämnd.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att motionen anses besvarad genom det pågående ärendet som kommer att belysa konsekvenser av att återinföra en kultur- och fritidsnämnd.

Ärendets behandling under mötet

Saga Carlgren (V) yrkar bifall till motionen.

Johan Malmros (C) yrkar avslag till motionen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag, Saga Carlgren yrkande samt Johan Malmros yrkande och finner att regionstyrelseförvaltningens förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2020-06-15

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-07-11

RS AU § 232 Motion. Information, utbildning och skolning för nyanlända på Gotland inom demokrati och politik

Ärendenummer: RS 2023/941

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Motionen avslås.

Sammanfattning

Abdulalim Alkatea (C) skriver i sin motion att nyanlända borde få mer information och utbildning i demokrati och det politiska arbetet i Sverige.

Abdulalim Alkatea yrkar att Region Gotland ska:

- Ge nyanlända mer fördjupad information om demokrati och det politiska livet i Sverige.
- Bygg upp nyanländas förtroende för politiskt arbete, demokrati och politiker.
- Motivera fler nyanlända att engagera sig i politiskt arbete.

Motionen har remitterats till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN) som föreslår för regionfullmäktige att motionen bör avslås (2023-10-26, § 84).

GVN redovisar de insatser som görs inom ramen för etableringsprogrammen och dess syfte att ge en grundläggande kunskap om det svenska samhället och det demokratiska systemet.

GVN bedömer att denna undervisning är tillräcklig för att skapa sig en god grundläggande kunskap.

Vidare framför GVN i sin bedömning avseende motionärens yrkande att bygga nyanländas förtroende för det politiska arbetet, politiker och få fler att engagera sig i politiken att det är ett uppdrag som åligger de politiska partierna och politiker själva.

Bedömning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN) redovisar de insatser som görs inom ramen för etableringsprogrammen och dess syfte att ge en grundläggande kunskap om det svenska samhället och det demokratiska systemet.

Vidare framför GVN i sin bedömning avseende motionärens yrkande att bygga nyanländas förtroende för det politiska arbetet, politiker och få fler att

engagera sig i politiken att det är ett uppdrag som åligger de politiska partierna och politiker själva.

Regionstyrelseförvaltningen delar gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens bedömning och föreslår att motionen avslås.

Ärendets behandling under mötet

Eva Nypelius (C) yrkar att motionen ska anses besvarad.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och Eva Nypelius yrkande och finner att regionstyrelseförvaltningens förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2023-03-20

Utbildning- och arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-05-05

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2023-10-26, § 84

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-14

RS AU § 233 Motion. Tryggare barn minskar brottsligheten

Ärendenummer: RS 2023/2325

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet återremitteras.

Sammanfattning

Saga Carlgren (V) m.fl. yrkar i motionen: Tryggare barn minskar brottsligheten:

- Att Region Gotland utreder hur habiliteringen bör dimensioneras för att kunna följa de nationella riktlinjerna för vård och stöd vid adhd och autism.
- Att Region Gotland utreder vilka andra insatser som behövs inom Region Gotlands ansvarsområde för att förbättra stödet till unga med adhd eller autism.

I motionen lyfts vikten av förebyggande arbete för att förhindra att barn och unga hamnar i och blir kvar i kriminalitet. Motionärerna lyfter vidare behovet av trygga förebilder och närvarande vuxna i det brottsförebyggande arbetet, samt behov av resurser inom verksamheter som psykiatri och habilitering för att kunna ge de insatser som behövs. Problematiken kring minskade resurser i verksamheterna i kombination med ökade behov lyfts även i relation till forskning kring värdet av tidiga och förebyggande insatser. Motionärerna lämnar vidare en beskrivning av habiliteringsverksamhetens förutsättningar och behov av resurser för att arbeta med individuellt utarbetade åtgärdsplaner samt kontinuitet i bemötandet. Motionärerna lyfter även att Socialstyrelsens Nationella riktlinjer för vård och stöd vid adhd och autism (2022) och anser att habiliteringens resurser utifrån dessa behöver utökas med fler behandlare.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har tillsänts motionen och svarar i sitt yttrande att de delar den övergripande utgångspunkten att trygga förebilder under uppväxten har mycket stor betydelse för barn och ungas utveckling, samt vikten av att psykiatri och habiliteringen har förutsättningar för att ge stöd och insatser till de målgrupper man möter. Arbetet pågår dock både nationellt, sjukvårdsregionalt och lokalt inom ramen för hälso- och sjukvårdens kunskapsstyrning. I Region Gotlands färdplan för omställning till ett hälsosystem för Hälsa genom hela livet – God och nära vård finns även aktiviteten genomlysning av vårdprocessen för barn och vuxna med autismspektrumtillstånd, för fokusperiod 2024. Hälso- och sjukvårdsnämnden bedömer utifrån detta att motionen bör anses besvarad.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen delar bedömningen att tidiga och samordnade insatser för att stödja barn och unga med adhd och autism är av största vikt för

att skapa trygga och goda uppväxtvillkor för barn och unga med adhd och autism, såsom beskrivet i de nationella riktlinjerna. Regionstyrelseförvaltningen bedömning är att samverkan kring och implementering av riktlinjerna sker inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen så väl som i regionens samverkansstruktur för skola vård och socialtjänst, där möjligheterna till en gemensam lägesbild och gemensamma insatser möjliggörs. Regionstyrelseförvaltningen förslår därmed att motionen ska anses vara besvarad med hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande.

Ärendets behandling under mötet

Saga Carlgren (V) yrkar med instämmande av Meit Fohlin (S) att ärendet ska återremitteras för fortsatt utredning av motionens andra att-sats ”Att Region Gotland utreder vilka andra insatser som behövs inom Region Gotlands ansvarsområde för att förbättra stödet till unga med adhd eller autism”.

Ordförande ställer proposition på om ärendet ska avgöras i dag eller om ärendet ska återremitteras och finner att ärendet ska återremitteras. Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Motion Tryggare barn minskar brottsligheten daterad 8 november 2023
Hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande daterad 20 juni 2024
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 22 augusti 2024

RS AU § 234 Medborgarförslag. Murgröna på ringmuren

Ärendenummer: RS 2022/1070

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Medborgarförslaget avslås.
-

Sammanfattning

I medborgarförslag, som av regionfullmäktige överlämnats till regionstyrelsen för besvarande, anförs sammanfattningsvis att den murgröna som växer på Visby ringmur bör tas bort.

Visby ringmur ägs av Region Gotland men förvaltas av Riksantikvarieämbetet. Ringmuren är en skyddad fornlämning enligt kulturmiljölagen (1988:950) och det är Länsstyrelsen i Gotlands län som ansvarar för att lagen efterföljs.

Eftersom det är Riksantikvarieämbetet som förvaltar Visby ringmur åligger det Riksantikvarieämbetet att ta initiativ och söka eventuella tillstånd för de åtgärder som skulle kunna behöva vidtas utifrån medborgarförslaget.

Då medborgarförslaget rör en fråga om förvaltarskap som Region Gotland inte har rådighet över bör förslaget avslås.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag 2022-08-24

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-23

RS AU § 235 Medborgarförslag. Lägg tillbaka järnvägen

Ärendenummer: RS 2023/1281

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Medborgarförslaget avslås.
-

Sammanfattning

I medborgarförslag, som av regionfullmäktige överlämnats till regionstyrelsen för besvarande, anføres sammanfattningsvis att den järnväg och tågtrafik som tidigare fanns på Gotland bör återinföras.

Under juli 2020 besvarade tekniska nämnden ett medborgarförslag rörande att återinföra järnvägen på Gotland, se TN 2019/3195 s 688. Av det svaret framgår att befolkningsunderlaget på Gotland är för litet för att kunna bedriva järnväg med en tillfredsställande kostnadstäckningsgrad. Investerings- och driftkostnaderna skulle bli alldeles för höga i förhållande till det ringa antal invånare som skulle gynnas av förslaget.

Regionstyrelseförvaltningen gör ingen annan bedömning och medborgarförslaget bör därför avslås.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag 2023-05-21

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-23

RS AU § 236 Medborgarförslag. Samordning med Försvarsmaktens verksamhet

Ärendenummer: RS 2021/1482

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Medborgarförslaget avslås.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag rörande samordning med Försvarsmaktens verksamhet har inkommit. Förslagsställaren föreslår att Region Gotland borde arbeta för att det sker en samordning med Försvarsmaktens verksamhet och att samtlig militär verksamhet, inklusive militärflyget, förläggs till Tofta skjutfält. Detta i syfte att Visby ska kunna utvecklas som stad med ökade möjligheter för bostadsbyggande och inte hindras av bullerstörningar från militärt flyg. Medborgarförslaget pekar också på att boendekvalitén för de som bor i norra Visby skulle förbättras om Visby flygplats bara användes till trafikflyget. Förslagsställaren önskar slutligen att regionen snarast börjar arbetet med att se över detta samt kontaktar Försvarsmakten för en samverkan om detta.

Region Gotland har under 2022-24 genomfört samråd och granskning med ett förslag till ny översiktsplan – ”Översiktsplan 2040 för Gotland”. Samrådet och granskningen är viktiga delar av en demokratisk process där en ny översiktsplan successivt utarbetas och de har genomförts genom att inhämta synpunkter och yttranden från en lång rad aktörer såsom myndigheter, företag, föreningar, organisationer och privatpersoner. I översiktsplanen ska särskilt redovisas hur förekommande riksintressen kan skyddas från påtaglig skada, bestämmelserna syftar till att skydda för samhället viktiga allmänna intressen. Samrådsyttranden som inkommit från Länsstyrelsen i Gotlands län och Försvarsmakten behandlar bland annat de statliga riksintressen som gäller för totalförsvaret på Gotland, inklusive den militära delen av Visby flygplats.

Visby flygplats ägs och drivs av statliga Swedavia och Försvarsmakten nyttjar genom avtal en del av flygplatsen. Flygplatsen är dels ett riksintresse för totalförsvarets militära del och dels ett riksintresse för den civila luftfarten. De olika riksintressen som gäller för civil och militär flygtrafik vad avser påverkansområde för buller är till stora delar gemensamma, men en skillnad utgörs av att totalförsvarets preciserade område är något mer omfattande i Visbys nordöstra delar. Försvarsmakten pekar på att värdet av flygplatsen i första hand består av möjligheterna att fortsatt nyttja en av få kvarvarande flygplatser för militär flygverksamhet och för övningar av krigsfunktioner. Samtliga rikets flygplatser som används av Försvarsmakten utgör även reservflygplatser vid pågående flygtjänst i händelse av otjänlig väderlek eller vid nödsituationer. Försvarsmakten har gjort bedömningen att det saknas såväl ekonomiska förutsättningar som andra motiv för att överväga nyetablering av

militära flygplatser. Behovet av skydd för riksintresset är därför mycket högt prioriterat och regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att det inte finns några bärande argument för att inleda en dialog med Försvarmakten i denna fråga.

Bedömning

Förslagsställaren vill att Region Gotland initierar en samverkan med Försvarmakten med syfte åstadkomma en omlokalisering av samtlig militär verksamhet till Toftaområdet, inklusive byggandet av en ny militär flygplats. Regionstyrelseförvaltningen konstaterar att Försvarmakten i tidigare dialog varit tydlig när det gäller behovet av fortsatt tillgång till Visby flygplats och att det generellt saknas ekonomiska förutsättningar och andra motiv för att överväga nyetablering av militära flygplatser. Med detta som grund och med det starka skydd som Visby flygplats åtnjuter som riksintresse för totalförsvarets militära del, gör regionstyrelseförvaltningen bedömningen att det inte finns några bärande argument för att inleda en dialog med Försvarmakten i denna fråga och föreslår att därför medborgarförslaget avslås.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag 2021-10-28

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-26

RS AU § 237 Regiondirektörens information

Sammanfattning

Regiondirektör Stefan Hollmark informerar arbetsutskottets om följande:

- Samtliga förtroendevalda får passerkort till Rådhuset, Visborg.
- Bromma flygplats, på lång och kort sikt.
- GotlandsHem – koncernstruktur.
- Medborgarundersökning.
- Wisby Strand.
- E-kallelser .
- Socionomutbildning.
- Ny plan för att utveckla Gotlands bad- och besöksplatser.
- Brottsförebyggande arbetet.